

Vlaams
Parlement

ingediend op **756** (2015-2016) – Nr. 1
3 mei 2016 (2015-2016)

Voorstel van decreet

van Jan Peumans

houdende wijziging van
het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet
van 8 juli 2011
en het decreet van 4 april 2014
betreffende de organisatie en de rechtspleging
van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges,
wat de omzetting van de aanbevelingen
van GRECO betreft

TOELICHTING

1. Algemene toelichting

Situering

In 1999 werd binnen de Raad van Europa een Groep van Staten tegen Corruptie (GRECO¹) opgericht, die tot doel heeft de strijd van zijn leden tegen corruptie te verbeteren. Op basis van interviews, vragenlijsten en bezoeken aan de onderzochte lidstaten, sporen evaluatieteams, bestaande uit vertegenwoordigers van andere GRECO-leden, de tekortkomingen in de nationale instrumenten op. Vervolgens doen zij aanbevelingen over hoe de wetgeving, de instituten en de praktijk kunnen worden hervormd zodat corruptie beter kan worden voorkomen en bestreden. De evaluatierapporten met de aanbevelingen worden besproken en goedgekeurd door de plenaire vergadering van GRECO.

De evaluaties gebeuren thematisch. In 2007 startte een derde evaluatieronde met als thema 'Transparantie in de financiering van politieke partijen'. Op 15 mei 2009 keurde GRECO een evaluatierapport goed over de transparantie in de financiering van politieke partijen in België². In het rapport wordt de regelgeving inzake partijfinanciering en verkiezingsuitgaven getoetst aan een reeks principes over de financiering van politieke partijen en verkiezingscampagnes die de Raad van Ministers van de Raad van Europa heeft goedgekeurd. Het rapport bevat elf aanbevelingen tot aanpassing van de regelgeving.

Van de lidstaten wordt verwacht dat zij de aanbevelingen binnen achttien maanden omzetten. België is vertegenwoordigd in de GRECO door een ambtenaar van de Federale Overheidsdienst Justitie, maar wordt voor deze evaluatiecyclus inhoudelijk ondersteund door medewerkers van het Federaal Parlement. In januari 2011 bezorgde België een situatierapport aan GRECO met een overzicht van maatregelen die werden genomen met het oog op de omzetting van de aanbevelingen. In mei 2011 stelde GRECO in een zogenaamd conformiteitsrapport vast dat de genomen maatregelen onvoldoende tegemoetkomen aan haar aanbevelingen. Voor zover de aanbevelingen niet of onvoldoende omgezet zijn, moeten de GRECO-lidstaten binnen een termijn van zes maanden een verslag indienen over de voortgang in de omzetting van de aanbevelingen, die door GRECO telkens beoordeeld wordt in een tussentijds conformiteitsrapport. GRECO heeft intussen drie tussentijdse conformiteitsverslagen goedgekeurd die telkens punctueel vermelden welke aanbevelingen nog niet of onvoldoende omgezet zijn. Het recentste (derde) tussentijds conformiteitsrapport werd gepubliceerd op 5 maart 2015³.

De GRECO-aanbevelingen hebben zowel betrekking op de parlementsverkiezingen als op de lokale en provinciale verkiezingen, en zijn bijgevolg ook relevant voor de gewestparlementen⁴. In de GRECO-rapporten worden de gewesten overigens rechtstreeks opgeroepen om hun regelgeving inzake de verkiezingsuitgaven voor de lokale en provinciale verkiezingen aan te passen. De voorzitter van de

¹ Groupe d'États contre la corruption.

² GRECO, derde evaluatiecyclus, Evaluatierapport over België: Transparantie in de financiering van politieke partijen, goedgekeurd op de 42ste plenaire vergadering van de Raad van Europa (Straatsburg, 11 tot 15 mei 2009), zie [http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round3/GrecoEval3\(2008\)8_Belgium_Two_NL.pdf](http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round3/GrecoEval3(2008)8_Belgium_Two_NL.pdf).

³ GRECO, derde evaluatiecyclus "Transparantie inzake de financiering van de politieke partijen", Derde tussentijds conformiteitsverslag over België, goedgekeurd op de 65ste plenaire vergadering van de Raad van Europa (Straatsburg, 6 tot 10 oktober 2014), zie [https://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round3/GrecoRC3\(2014\)20_3rd%20Interim_Belgium_NL.pdf](https://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round3/GrecoRC3(2014)20_3rd%20Interim_Belgium_NL.pdf).

⁴ De verkiezing van de provinciale, gemeentelijke en binnengemeentelijke organen, met inbegrip van de controle op de verkiezingsuitgaven, is een gewestbevoegdheid (artikel 6, §1, VIII, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980).

Kamer van Volksvertegenwoordigers nam daarom in juni 2015 het initiatief om de deelstaatparlementen bij deze evaluatiecyclus te betrekken en bezorgde hen het derde tussentijds conformiteitsrapport. De verwijzingen naar de GRECO-aanbevelingen in deze toelichting hebben betrekking op dit conformiteitsrapport.

Op 12 oktober 2015 gaf het Uitgebreid Bureau van het Vlaams Parlement aan een technische werkgroep van fractiesecretarissen de opdracht om het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet te toetsen aan de GRECO-aanbevelingen⁵. Op basis van een verslag van de werkgroep beslisten de fractievoorzitters unaniem om naar aanleiding van het GRECO-rapport, het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet op de volgende punten aan te passen:

- de invoering van een sponsorregeling die overeenstemt met de giftenregeling;
- de verplichting om giften vanaf 125 euro elektronisch over te maken;
- de verlenging van de sperperiode met het begin van de sperperiode op een vaste datum (1 juli van het verkiezingsjaar);
- de invoering van een bewaartermijn voor bewijsstukken (een bewaartermijn van vijf jaar voor partijen en een bewaartermijn van twee jaar voor lijsten en kandidaten);
- de uitbreiding van de Controlecommissie voor de Verkiezingsuitgaven met een externe deskundige (de voorzitter van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen);
- de uitbreiding van het straffenarsenaal voor gekozen kandidaten en lijsttrekkers, naar analogie van de regeling voor de federale parlementsleden;
- de invoering, eveneens naar analogie van de regeling voor de federale parlementsverkiezingen, van administratieve straffen voor partijen zodat ook partijen zonder aanvullende Vlaamse partijfinanciering effectief strafbaar zijn;
- de invoering van analoge administratieve straffen voor lijsten/lijsttrekkers.

Dit voorstel van decreet strekt ertoe deze aanbevelingen te integreren in het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet. Bovendien wordt van de gelegenheid gebruikgemaakt om de bepalingen inzake de verkiezingsuitgaven (deel 4, titel 1) duidelijker te structureren, enkele anomalieën weg te werken en een aantal legistieke en taalkundige correcties door te voeren.

2. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Uitbreiding van de Controlecommissie voor de Verkiezingsuitgaven met een onafhankelijk expert

De verkiezingsuitgaven van de politieke partijen worden gecontroleerd door de Vlaamse Controlecommissie voor de Verkiezingsuitgaven, een parlementaire commissie die samengesteld is uit vijftien leden van het Vlaams Parlement. GRECO bepleit in zijn achtste aanbeveling een politiek onafhankelijke controle van de financiering van de partijen en de verkiezingscampagnes⁶. Om tegemoet te komen aan deze aanbeveling wordt de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven uitgebreid met een onafhankelijke expert. Die aanpassing wordt ingeschreven in artikel 2, 4°, dat de samenstelling van de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven vastlegt.

⁵ De controle van de verkiezingsuitgaven voor de lokale en provinciale verkiezingen in het Vlaamse Gewest is geregeld in deel 4, titel 1, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011.

⁶ GRECO, derde evaluatiecyclus "Transparantie inzake de financiering van de politieke partijen", Derde tussentijds conformiteitsverslag over België, aanbeveling 8, punt 65.

De Controlecommissie Verkiezingsuitgaven wordt alleen aangevuld met de externe expert voor de controles zoals bedoeld in het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet.

De functie van onafhankelijk expert wordt, omwille van diens vertrouwdsheid met de controle van verkiezingsuitgaven, van rechtswege uitgeoefend door de voorzitter van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen. De onafhankelijke expert woont de vergadering van de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven bij, maar heeft geen stemrecht.

Verlenging van de sperperiode

GRECO is van mening dat de huidige sperperiode van drie maanden te kort is⁷. De sperperiode begint voortaan op een vaste datum, met name op 1 juli van het verkiezingsjaar. De nieuwe sperperiode wordt gedefinieerd in het nieuwe artikel 2, 5°, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet.

Artikel 3

Dit artikel beoogt uitsluitend een redactionele ingreep. Artikel 193 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet bevat een definitie van "de uitgaven voor verkiezingspropaganda". Volgens deze definitie maken "financiële verbintenissen" deel uit van de uitgaven voor verkiezingspropaganda. De toevoeging van de woorden "de financiële verbintenissen" in de artikelen 190 en 191 is overbodig en misleidend, en worden daarom geschrapt.

Artikel 4

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 5

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 6

Afdeling 5 van deel 4, titel 1, hoofdstuk 1, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet, die de giftenregeling vastlegt, wordt integraal vervangen door een nieuwe afdeling 5 die gekenmerkt wordt door enkele belangrijke wijzigingen.

Artikel 195/1: Giftenregeling gekoppeld aan de verkiezingsuitgaven

De huidige giftenregeling in het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet is een trouwe kopie van de giftenregeling in de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen⁸. Vanuit het perspectief van de bevoegdheidsverdeling is het overnemen van deze federale regeling problematisch. De giftenregeling, zoals geconcipeerd in de wet van 4 juli 1989, maakt deel uit van de regeling inzake politieke financiering, een aangelegenheid die tot de bevoegdheid van de federale wetgever behoort. In uitoefening van die bevoegdheid regelt de wet van 4 juli 1989 de publieke financiering van de politieke partijen (de partijdotaties), bepaalt ze de

⁷ GRECO, derde evaluatiecyclus "Transparantie inzake de financiering van de politieke partijen", Derde tussentijds conformiteitsverslag over België, aanbeveling 5, punt 46.

⁸ Deze giftenregeling is overigens ook overgenomen in de wet van 19 mei 1994 tot regeling van de verkiezingscampagne en tot beperking en aangifte van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van het Vlaams Parlement, het Waals Parlement, het Brussels Hoofdstedelijk Parlement en het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap, alsmede tot vaststelling van de toetsingsnorm inzake officiële mededelingen van de overheid.

grenzen van de private financiering (giften en sponsoring)⁹ en legt ze een aantal boekhoudverplichtingen op aan de partijen die een federale dotatie genieten. De gemeenschappen en gewesten zijn in principe niet bevoegd om regels inzake politieke financiering vast te leggen. De enige uitzondering op die regel betreft de bevoegdheid van de rechtstreeks verkozen deelstaatparlementen om een aanvullende partijfinanciering toe te kennen aan de partijen die deelnemen aan hun verkiezing (artikel 31, §6, BWHI).

De giften die partijen, lijsten, kandidaten en mandatarissen zowel krachtens de wet van 4 juli 1989 als krachtens het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet mogen ontvangen in het kader van de giftenregeling, zijn jaarbedragen die losstaan van het al dan niet plaatsvinden van verkiezingen. Deze regeling heeft in eerste instantie betrekking op de private financiering van partijen, kandidaten, lijsten en mandatarissen en behoort bijgevolg niet tot de bevoegdheid van de decreetgever.

Om de giftenregeling in overeenstemming te brengen met de geschetste bevoegdheidsverdeling wordt voorgesteld om de begrenzing van de bedragen die jaarlijks geschonken en ontvangen mogen worden te vervangen door de begrenzing van de private financiering van de verkiezingsuitgaven tijdens de sperperiode. De decreetgever is immers niet bevoegd om de private financiering van partijen, lijsten en kandidaten te begrenzen – die bevoegdheid komt alleen toe aan de federale wetgever – maar wel om de verkiezingsuitgaven, inclusief de financiering ervan, te regelen.

De bedragen in de nieuwe giftenregeling zijn identiek aan die van de huidige regeling: de giften waarmee de partijen, lijsten, kandidaten hun verkiezingsuitgaven financieren mogen maximaal 500 euro per schenker bedragen; het maximumbedrag dat een schenker globaal mag besteden aan giften ter financiering van de verkiezingscampagnes van de partijen, lijsten, kandidaten bedraagt 2000 euro.

De voorgestelde regeling sluit uit dat de partijen en de mandatarissen de giften die zij ontvangen gedurende de jaren die aan de verkiezingen voorafgaan, opsparen om vervolgens de gecumuleerde giften integraal te gebruiken voor de financiering van de verkiezingsuitgaven.

Artikel 195/2: Invoering van een sponsorregeling

Het nieuwe artikel 195/1 strekt ertoe om de giftenregeling aan te vullen met een sponsorregeling. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan de vierde aanbeveling van GRECA die een oproep bevat om de regeling inzake giften en sponsoring met elkaar in overeenstemming te brengen¹⁰.

Naar analogie met de giftenregeling, geldt enerzijds dat de sponsoring waarmee de partijen, lijsten, kandidaten hun verkiezingsuitgaven financieren maximaal 500 euro per sponsor mag bedragen en anderzijds dat een sponsor in totaal maximaal 2000 euro mag besteden aan sponsoring ter financiering van de verkiezingscampagnes van de partijen, lijsten, kandidaten. Beide maximumbedragen hebben alleen betrekking op de sponsorgelden die besteed worden tijdens de sperperiode, het ogenblik van de sponsoring is niet relevant. Net zoals de giftenregeling maakt deze sponsorregeling deel uit van de regeling inzake verkiezingsuitgaven, en behoort ze bijgevolg tot de bevoegdheid van de decreetgever.

⁹ De wettelijke bepalingen inzake private financiering zijn ook van toepassing op de lokale en provinciale mandatarissen (artikel 1, 3°bis, wet van 4 juli 1989).

¹⁰ GRECO, derde evaluatiecyclus "Transparantie inzake de financiering van de politieke partijen", Derde tussentijds conformiteitsverslag over België, aanbeveling 4, punt 34.

Terwijl giften alleen gedaan kunnen worden door natuurlijke personen, is sponsoring alleen mogelijk door rechtspersonen, feitelijke personen en ondernemingen. Met een onderneming wordt elke natuurlijke persoon of rechtspersoon bedoeld die op duurzame wijze een economisch doel nastreeft. Een natuurlijke persoon die een handelsactiviteit uitoefent die niet is ondergebracht in een rechtspersoon, kan in twee hoedanigheden partijen, lijsten en kandidaten financieren, met name als onderneming via sponsoring en als particulier via giften, telkens voor maximum 2000 euro.

Artikel 195/3: Elektronische betaling van giften en sponsorbedragen

Giften en sponsorbedragen van 125 euro en meer moeten elektronisch worden overgemaakt. Daarmee wordt ingegaan op de vierde aanbeveling van GRECO om "het beroep op moderne en veiligere stortingsmogelijkheden te bevorderen met het oog op de traceerbaarheid ervan"¹¹.

Artikel 7

Afdeling 6 van deel 4, titel 1, hoofdstuk 1, van het Lokaal en Provinciaal Kies-decreet ("De aangifte en controle van de uitgaven") wordt integraal vervangen door een nieuwe afdeling 6, getiteld "De aangifte van de uitgaven voor de verkiezingspropaganda, de herkomst van de geldmiddelen en de registratie van de schenkers en de sponsors". De bepalingen inzake de controle van de aangiften worden overgeheveld naar hoofdstuk 2 (huidig opschrift "Sancties", nieuw opschrift "Controle en sancties").

De bepalingen inzake de aangifte van de verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen wordt ongewijzigd overgenomen, en aangevuld met een specifieke regeling inzake de aangifte van de registraties van de identiteit van de schenkers en de sponsors.

De partijen, lijsten en kandidaten die voor de financiering van hun verkiezingscampagne tijdens de sperperiode giften of sponsoring van 125 euro of meer ontvangen hebben, registreren de namen van de betrokken schenkers of sponsors alsmede de overeenstemmende bedragen van de giften en de sponsoring, en delen die gegevens rechtstreeks mee aan de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven. Deze registraties worden niet meegedeeld aan de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg aan wie de aangiften van de uitgaven en de herkomst van de geldmiddelen bezorgd moeten worden.

Schenkers en sponsors kunnen tegelijkertijd meerdere kandidaten, lijsten en partijen steunen. Wanneer de registraties van giften en sponsoring bij verschillende instanties ingediend worden, is een effectieve controle van de naleving van de maximumbedragen die besteed mogen worden aan giften of sponsoring onmogelijk. De controle van alle registraties wordt daarom toevertrouwd aan één orgaan, de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven.

Tot slot wordt aan de partijen de verplichting opgelegd om de bewijsstukken die betrekking hebben op de verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen tot vijf jaar na de verkiezingen te bewaren. De lijsttrekkers moeten de bewijsstukken die betrekking hebben op de verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen van hun lijst en van de kandidaten tot twee jaar na de verkiezingen bewaren. Deze bepalingen vormen een antwoord op de zesde GRECO-aanbeveling¹².

¹¹ GRECO, derde evaluatiecyclus "Transparantie inzake de financiering van de politieke partijen", Derde tussentijds conformiteitsverslag over België, aanbeveling 4, punt 34.

¹² GRECO, derde evaluatiecyclus "Transparantie inzake de financiering van de politieke partijen", Derde tussentijds conformiteitsverslag over België, aanbeveling 6, punt 52.

Artikel 8

Hoofdstuk 2 van deel 4, titel 1, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet ("Sancties") wordt integraal vervangen door een nieuw hoofdstuk 2, getiteld "Controle en sancties". Het hoofdstuk is ingedeeld in vier afdelingen, waarvan de eerste drie betrekking hebben op de controle van (1) de uitgaven van de partijen, (2) de uitgaven van de lijsten en de kandidaten, en (3) de registraties van de giften en de sponsoring. Voor elk soort van aangifte wordt het bevoegde controleorgaan aangeduid en de controleprocedure en de straffen vastgelegd. De vierde afdeling bevat een aantal procedurele bepalingen die deels of volledig van toepassing zijn op de controles bedoeld in de eerste drie afdelingen. Deze nieuwe structuur impliceert dat de bepalingen inzake de controleprocedure (de artikelen 197 en 198 uit hoofdstuk 1, afdeling 6, "De aangifte en controle van de uitgaven") overgeheveld worden naar het nieuwe hoofdstuk 2.

In antwoord op de aanbevelingen van GRECO worden met betrekking tot de controle- en sanctieregeling twee belangrijke wijzigingen doorgevoerd.

1) Gediversifieerd straffenarsenaal

De elfde GRECO-aanbeveling bepleit de invoering van een gediversifieerd straffenarsenaal met meer evenredige en afschrikkende straffen voor de verschillende schendingen van de partijen en de kandidaten¹³.

Administratieve sancties voor partijen

Krachtens de huidige regeling kunnen politieke partijen die de regelgeving inzake verkiezingsuitgaven schenden, alleen gestraft worden met de inhouding van de aanvullende partijfinanciering (voor een periode van 1 tot 4 maanden). Ingeval van kleine overtredingen is deze straf onevenredig zwaar en heeft de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven een te beperkte keuze: geen straf of een buitenproportioneel zware straf. Bovendien kan deze straf alleen opgelegd worden aan partijen die aanvullende partijdotaties ontvangen. Het is nochtans niet uitgesloten dat partijen met een gemeenschappelijk volgnummer en een beschermde lijstnaam (voorwaarde: drie verkozenen in het Vlaams Parlement), geen aanvullende partijfinanciering genieten (voorwaarde: vijf verkozenen in het Vlaams Parlement).

In dit voorstel (nieuw artikel 198/2) wordt de bestaande sanctieregeling vervangen door een ruime waaier aan administratieve sancties. De regeling is gebaseerd op de nieuwe sanctieregeling die in 2014 werd ingevoerd in de wet van 4 juli 1989 en van toepassing is op de partijen die deelnemen aan de federale parlementsverkiezingen.

Administratieve sanctie voor lijsten

Voor de lijsten die de regelgeving inzake verkiezingsuitgaven schenden, gelden gelijkaardige administratieve sancties als voor de politieke partijen, met dien verstande dat de geldboetes 1/10de bedragen van de geldboetes voor de partijen. Als uitzondering op deze regel wordt het niet of laattijdig indienen van een aangifte van de lijsten en de kandidaten gestraft met een boete van 200 euro per dag, te rekenen vanaf het verstrijken van de indieningstermijn (dertig dagen na de verkiezingen) tot het verstrijken van de termijn om de aangiften op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg in te kijken (31ste tot 45ste dag na de verkiezingen).

¹³ GRECO, derde evaluatiecyclus "Transparantie inzake de financiering van de politieke partijen", Derde tussentijds conformiteitsverslag over België, aanbeveling 11, punt 81.

De administratieve geldboetes die worden opgelegd aan de lijsten vallen ten laste van de lijsttrekker. Deze boetes vervangen de strafsancties die krachtens de vroegere regeling (oud artikel 201, §1, 4° en 5°) van toepassing zijn op de lijsttrekkers.

Strafsancties voor kandidaten

De sanctieregeling voor kandidaten blijft ongewijzigd. Kandidaten die hun aangifte niet, laattijdig of onvolledig indienen, verboden campagnemiddelen gebruiken of hun uitgavenplafond overschrijden, kunnen door de strafrechter gestraft worden met gevangenisstraf en/of een geldboete.

Administratieve boetes voor verkozen kandidaten en lijsttrekkers

De bestaande administratieve sancties voor de verkozen kandidaten en lijsttrekkers die een inbreuk plegen op de regelgeving inzake verkiezingsuitgaven (huidig artikel 205, §1 en §2) wordt aangevuld met twee minder zware sancties, met name een waarschuwing en de inhouding van een deel van het presentiegeld (nieuw artikel 199, §8 en §9).

Administratieve sancties en strafsancties voor inbreuken op de giften- en sponsorregeling

De Controlecommissie Verkiezingsuitgaven ontvangt van alle partijen, lijsten en kandidaten de namen van schenkers en sponsors die voor 125 euro of meer geschonken of gesponsord hebben ter financiering van hun verkiezingscampagne, met inbegrip van de betreffende bedragen. De partijen die een inbreuk plegen op de giften- en sponsorregeling worden door de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven gestraft met een administratieve geldboete.

Wanneer de controlecommissie een inbreuk op de giften- en sponsorregeling door een kandidaat, een lijsttrekker, een schenker of een sponsor vaststelt, oordeelt zij geval per geval om daarover al dan niet klacht neer te leggen bij de procureur des Konings. Deze inbreuken worden desgevallend bestraft met een geldboete van 26 tot 100.000 euro.

2) Beroepsmogelijkheid tegen de beslissingen van de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven

De beslissingen die de Raad voor Verkiezingsbetwistingen in het kader van de controle van de regelgeving inzake verkiezingsuitgaven neemt, zijn vatbaar voor een beroep bij de Raad van State zoals bedoeld in artikel 16 van de Gecoördineerde Wetten op de Raad van State¹⁴. In het kader van deze procedure neemt de Raad van State in volle rechtsmacht kennis van de beroepen tegen de administratieve sancties. Dit betekent dat de Raad van State de beslissing van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen kan hervormen. Het arrest van de Raad van State treedt in de plaats van de beslissing van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen.

Tot op heden is geen beroep mogelijk tegen de beslissingen van de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven. Krachtens de achtste GRECO-aanbeveling dient de controle van de verkiezingscampagnes "zo onafhankelijk mogelijk van de politieke partijen" te gebeuren. Dit doel kan bereikt worden door de controle toe te vertrouwen aan een politiek onafhankelijk controleorgaan of door een beroepsmogelijkheid bij een politiek neutraal orgaan in te stellen.

¹⁴ Die beroepsmogelijkheid is geregeld in artikel 23 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges.

Sinds 2015 voorziet de wet van 4 juli 1989 in de mogelijkheid om bij de Raad van State een beroep tot vernietiging van de beslissingen van de federale controlecommissie in te dienen (artikel 25ter). Naar analogie met deze regeling wordt een gelijkaardig beroep mogelijk tegen de sancties die de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven naar aanleiding van de controle van de verkiezingsuitgaven voor de lokale en provinciale verkiezingen oplegt.

Artikel 9

Artikel 205, waarvan de paragrafen 1 en 2 overgenomen zijn in het nieuwe artikel 199, §7 en §8, en paragraaf 3 overgenomen is in het nieuwe artikel 201/1, §2, wordt opgeheven.

Artikel 10

Krachtens artikel 23 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges moeten bezwaren in verband met de verkiezingsuitgaven van lijsten en kandidaten binnen een termijn van dertig dagen na de dagtekening van het proces-verbaal van de verkiezingen ingediend worden bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen. De aangiften van de verkiezingsuitgaven, die een bron van informatie zijn voor een eventueel bezwaar, liggen echter pas vanaf de 31ste dag na de verkiezingen, het ogenblik waarop de termijn om een bezwaar in te dienen reeds verstreken is, ter inzage (huidig artikel 199, nieuw artikel 197). Voorgesteld wordt om de termijn om bezwaren in te dienen te verlengen tot het einde van de inzagetermijn.

Jan PEUMANS

BIJLAGE
bij de toelichting:

Deel 4, titel 1, van het decreet van 8 juli 2011 houdende de organisatie van de lokale en provinciale verkiezingen en houdende wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, het Provinciedecreet van 9 december 2005 en het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn

Huidige tekst	Gecoördineerde tekst na voorgestelde wijziging
Deel 4 Na de verkiezingsdag Titel 1 Verkiezingsuitgaven HOOFDSTUK 1 Beperking en controle van de verkiezingsuitgaven Afdeling 1 Uitgaven voor propaganda op gewestelijk vlak Art. 190. De uitgaven en de financiële verbintenissen voor verkiezingspropaganda op gewestelijk vlak van de politieke partijen die een gemeenschappelijk volgnummer en een beschermde lijstnaam hebben verkregen met toepassing van titel 13 van deel 2, mogen in totaal niet meer dan 372.000 euro bedragen. Voor de politieke partijen die voldoen aan de voorwaarden, vermeld in het eerste lid, maar die minder dan vijftig lijsten onder hun gemeenschappelijk volgnummer en beschermde lijstnaam voordragen, wordt het bedrag, vermeld in het eerste lid, verminderd tot 340.000 euro. De bedragen, vermeld in het eerste en tweede lid, kunnen door de Vlaamse Regering geïndexeerd worden. De politieke partijen kunnen campagne voeren met een of meer kandidaten.	Deel 4 Na de verkiezingsdag Titel 1 Verkiezingsuitgaven HOOFDSTUK 1 Beperking en controle van de verkiezingsuitgaven Afdeling 1 Uitgaven voor propaganda op gewestelijk vlak Art. 190. De uitgaven voor verkiezingspropaganda op gewestelijk vlak van de politieke partijen die een gemeenschappelijk volgnummer en een beschermde lijstnaam hebben verkregen met toepassing van titel 13 van deel 2, mogen in totaal niet meer dan 372.000 euro bedragen. Voor de politieke partijen die voldoen aan de voorwaarden, vermeld in het eerste lid, maar die minder dan vijftig lijsten onder hun gemeenschappelijk volgnummer en beschermde lijstnaam voordragen, wordt het bedrag, vermeld in het eerste lid, verminderd tot 340.000 euro. De bedragen, vermeld in het eerste en tweede lid, kunnen door de Vlaamse Regering geïndexeerd worden. De politieke partijen kunnen campagne voeren met een of meer kandidaten.

Afdeling 2 Uitgaven voor propaganda op lokaal vlak	Afdeling 2 Uitgaven voor propaganda op lokaal vlak
Art. 191.	Art. 191.
§ 1. Het totaal van de uitgaven en de financiële verbintenissen voor de verkiezingspropaganda van de lijsten mag voor de gemeenteraadsverkiezingen, stadsdistrictsraadsverkiezingen en provincieraadsverkiezingen per schijf : 1° tot 1000 op de kiezerslijst ingeschreven kiezers: 2,70 euro per ingeschreven kiezer; 2° van 1001 tot 5000 op de kiezerslijst ingeschreven kiezers: 1,10 euro per ingeschreven kiezer; 3° van 5001 tot 10.000 op de kiezerslijst ingeschreven kiezers: 0,80 euro per ingeschreven kiezer; 4° van 10.001 tot 20.000 op de kiezerslijst ingeschreven kiezers: 1,00 euro per ingeschreven kiezer; 5° van 20.001 tot 40.000 op de kiezerslijst ingeschreven kiezers: 1,10 euro per ingeschreven kiezer; 6° van 40.001 tot 80.000 op de kiezerslijst ingeschreven kiezers: 1,20 euro per ingeschreven kiezer; 7° vanaf 80.001 op de kiezerslijst ingeschreven kiezers: 0,14 euro per ingeschreven kiezer.	§ 1. Het totaal van de uitgaven voor de verkiezingspropaganda van de lijsten mag voor de gemeenteraadsverkiezingen, stadsdistrictsraadsverkiezingen en provincieraadsverkiezingen per lijst niet meer bedragen dan per schijf : 1° tot 1000 op de kiezerslijst ingeschreven kiezers: 2,70 euro per ingeschreven kiezer; 2° van 1001 tot 5000 op de kiezerslijst ingeschreven kiezers: 1,10 euro per ingeschreven kiezer; 3° van 5001 tot 10.000 op de kiezerslijst ingeschreven kiezers: 0,80 euro per ingeschreven kiezer; 4° van 10.001 tot 20.000 op de kiezerslijst ingeschreven kiezers: 1,00 euro per ingeschreven kiezer; 5° van 20.001 tot 40.000 op de kiezerslijst ingeschreven kiezers: 1,10 euro per ingeschreven kiezer; 6° van 40.001 tot 80.000 op de kiezerslijst ingeschreven kiezers: 1,20 euro per ingeschreven kiezer; 7° vanaf 80.001 op de kiezerslijst ingeschreven kiezers: 0,14 euro per ingeschreven kiezer.
De bedragen, vermeld in het eerste lid, kunnen door de Vlaamse Regering geïndexeerd worden.	De bedragen, vermeld in het eerste lid, kunnen door de Vlaamse Regering geïndexeerd worden.
§ 2. Het totaal van de uitgaven en de financiële verbintenissen voor de verkiezingspropaganda van individuele kandidaten mag voor gemeenteraadsverkiezingen, stadsdistrictsraadsverkiezingen en provincieraadsverkiezingen per kandidaat niet meer bedragen dan per schijf: 1° tot 50.000 op de kiezerslijst ingeschreven kiezers: 0,080 euro per ingeschreven kiezer, met een minimum van 1250 euro per kandidaat; 2° van 50.001 tot 100.000 op de kiezerslijst ingeschreven kiezers: 0,030 euro per ingeschreven kiezer; 3° vanaf 100.001 op de kiezerslijst ingeschreven kiezers: 0,015 euro per ingeschreven kiezer.	§ 2. Het totaal van de uitgaven voor de verkiezingspropaganda van individuele kandidaten mag voor gemeenteraadsverkiezingen, stadsdistrictsraadsverkiezingen en provincieraadsverkiezingen per kandidaat niet meer bedragen dan per schijf: 1° tot 50.000 op de kiezerslijst ingeschreven kiezers: 0,080 euro per ingeschreven kiezer, met een minimum van 1250 euro per kandidaat; 2° van 50.001 tot 100.000 op de kiezerslijst ingeschreven kiezers: 0,030 euro per ingeschreven kiezer; 3° vanaf 100.001 op de kiezerslijst ingeschreven kiezers: 0,015 euro per ingeschreven kiezer.
De bedragen, vermeld in het eerste lid, kunnen door de Vlaamse Regering geïndexeerd worden.	De bedragen, vermeld in het eerste lid, kunnen door de Vlaamse Regering geïndexeerd worden.

§ 3. Als een kandidaat op verschillende lijsten tegelijk kandideert, mogen de maximumbedragen, vermeld in paragraaf 2, niet samengeteld worden. Alleen het hoogste maximumbedrag wordt in aanmerking genomen. Met behoud van de toepassing van het eerste lid mag een kandidaat die tegelijk op een provinciaal lijst en op een of twee andere lijsten kandideert, twee van de maximumbedragen, vermeld in paragraaf 2, waaronder dat voor de provinciaalverkiezingen, samentellen, als hij zich voor die laatste verkiezingen kandidaat stelt in een provinciedistrict waartoe de gemeente waar hij in het bevolkingsregister is ingeschreven, niet behoort. § 4. Het aantal op de kiezerslijst ingeschreven kiezers, vermeld in paragraaf 1 en paragraaf 2, wordt vastgesteld overeenkomstig artikel 16.	§ 3. Als een kandidaat op verschillende lijsten tegelijk kandideert, mogen de maximumbedragen, vermeld in paragraaf 2, niet samengeteld worden. Alleen het hoogste maximumbedrag wordt in aanmerking genomen. Met behoud van de toepassing van het eerste lid mag een kandidaat die tegelijk op een provinciaal lijst en op een of twee andere lijsten kandideert, twee van de maximumbedragen, vermeld in paragraaf 2, waaronder dat voor de provinciaalverkiezingen, samentellen, als hij zich voor die laatste verkiezingen kandidaat stelt in een provinciedistrict waartoe de gemeente waar hij in het bevolkingsregister is ingeschreven, niet behoort. § 4. Het aantal op de kiezerslijst ingeschreven kiezers, vermeld in paragraaf 1 en paragraaf 2, wordt vastgesteld overeenkomstig artikel 16.
Art. 192. Uiterlijk veertig dagen voor de verkiezingen of, in geval van buitengewone verkiezingen, uiterlijk de dag van de oproeping van de kiezers, deelt de Vlaamse Regering de maximumbedragen mee die werden berekend overeenkomstig de bepaling van artikel 191, en die mogen worden uitgegeven door de lijsten en de kandidaten voor de verkiezingen van de raden.	Art. 192. Uiterlijk veertig dagen voor de verkiezingen of, in geval van buitengewone verkiezingen, uiterlijk de dag van de oproeping van de kiezers, deelt de Vlaamse Regering de maximumbedragen mee die werden berekend overeenkomstig de bepaling van artikel 191, en die mogen worden uitgegeven door de lijsten en de kandidaten voor de verkiezingen van de raden.
Afdeling 3 Uitgaven voor verkiezingspropaganda Art. 193. § 1. Uitgaven voor verkiezingspropaganda zijn alle uitgaven en financiële verbintenissen voor mondelinge, schriftelijke, auditieve en visuele boodschappen die erop gericht zijn het resultaat van een politieke partij, een lijst en de kandidaten ervan gunstig te beïnvloeden, en worden verrekend tijdens een periode van drie maanden voor de verkiezingen van de raden of, in geval van buitengewone verkiezingen, vanaf de dag van de oproeping van de kiezers.	Afdeling 3 Uitgaven voor verkiezingspropaganda Art. 193. § 1. Uitgaven voor verkiezingspropaganda zijn alle uitgaven en financiële verbintenissen voor mondelinge, schriftelijke, auditieve en visuele boodschappen die <u>verricht worden tijdens de sperperiode en</u> erop gericht zijn het resultaat van een politieke partij, een lijst en de kandidaten ervan gunstig te beïnvloeden.

§ 2. Als uitgaven voor de verkiezingspropaganda, vermeld in paragraaf 1, worden ook de uitgaven beschouwd die gedaan worden door derden voor politieke partijen, lijsten of kandidaten, tenzij die politieke partijen, lijsten of kandidaten de derden onmiddellijk na de kennisgeving van de door hen gevoerde campagne, per aangetekende brief ertoe aanmanen de campagne te staken en een afschrift bezorgen van die aangetekende brief, al dan niet vergezeld van het akkoord van de derden tot staking, aan de voorzitter van het verkiezingshoofdbureau. Het afschrift wordt gevoegd bij de door de betrokken partijen, lijsten of kandidaten ingediende aangiften van hun verkiezingsuitgaven en van de herkomst van de geldmiddelen.	§ 2. Als uitgaven voor de verkiezingspropaganda, vermeld in paragraaf 1, worden ook de uitgaven beschouwd die gedaan worden door derden voor politieke partijen, lijsten of kandidaten, tenzij die politieke partijen, lijsten of kandidaten de derden onmiddellijk na de kennisgeving van de door hen gevoerde campagne, per aangetekende brief ertoe aanmanen de campagne te staken en een afschrift bezorgen van die aangetekende brief, al dan niet vergezeld van het akkoord van de derden tot staking, aan de voorzitter van het verkiezingshoofdbureau. Het afschrift wordt gevoegd bij de door de betrokken partijen, lijsten of kandidaten ingediende aangiften van hun verkiezingsuitgaven en van de herkomst van de geldmiddelen.
---	---

§ 3. Als uitgaven voor verkiezingspropaganda worden niet beschouwd: 1° het verlenen van persoonlijk, niet-bezoldigde diensten, alsook het gebruik van een persoonlijk voertuig; 2° de publicatie in een dagblad of tijdschrift van redactionele artikelen, op voorwaarde dat die publicatie op dezelfde wijze en volgens dezelfde regels geschiedt als buiten de verkiezingsperiode, zonder betaling, vergoeding of belofte van betaling of vergoeding. Bovendien mag het niet gaan om een dagblad of tijdschrift dat speciaal wordt uitgegeven ten behoeve van of met het oog op de verkiezingen en moet de verspreiding en de frequentie van de publicatie dezelfde zijn als buiten de verkiezingsperiode; 3° de uitzending op radio of televisie van programma's met berichten of commentaren, op voorwaarde dat die uitzendingen op dezelfde wijze en volgens dezelfde regels geschieden als buiten de verkiezingsperiode, zonder betaling, vergoeding of belofte van betaling of vergoeding; 4° de uitzending of een reeks van uitzendingen op radio of televisie van verkiezingsprogramma's, op voorwaarde dat vertegenwoordigers van de politieke partijen aan die uitzendingen kunnen deelnemen; 5° de kostprijs van periodieke manifestaties, op voorwaarde dat: a) ze niet uitsluitend voor verkiezingsdoeleinden worden georganiseerd; b) het om geregelde en telkens terugkerende manifestaties gaat die altijd op dezelfde wijze worden georganiseerd. De periodiciteit ervan wordt beoordeeld hetzij aan de hand van een referentieperiode van twee jaar voor de periode, vermeld in paragraaf 1, waarin de manifestatie in kwestie jaarlijks eenmaal moet hebben plaatsgevonden, hetzij aan de hand van een referentieperiode van vier jaar voor de periode, vermeld in paragraaf 1, waarin de manifestatie in kwestie tweejaarlijks ten minste eenmaal moet hebben plaatsgevonden. Als de uitgaven voor reclame en uitnodigingen in vergelijking met het gewone verloop van een dergelijke manifestatie evenwel uitzonderlijk blijken te zijn, moeten ze bij wijze van uitzondering wel als verkiezingsuitgave aangerekend worden; 6° de kostprijs van niet-periodieke manifestaties die voor verkiezingsdoeleinden worden georganiseerd en waarvoor een deelnameprijs wordt aangerekend, als de uitgaven worden gedekt door de inkomsten, met uitzondering van de inkomsten uit sponsoring, en als het niet om uitgaven voor reclame en uitnodigingen gaat. Als de inkomsten de uitgaven niet dekken, moet het verschil als een verkiezingsuitgave worden aangerekend;	§ 3. Als uitgaven voor verkiezingspropaganda worden niet beschouwd: 1° het verlenen van persoonlijk, niet-bezoldigde diensten, alsook het gebruik van een persoonlijk voertuig; 2° de publicatie in een dagblad of tijdschrift van redactionele artikelen, op voorwaarde dat die publicatie op dezelfde wijze en volgens dezelfde regels geschiedt als buiten de <u>sperperiode</u>, zonder betaling, vergoeding of belofte van betaling of vergoeding. Bovendien mag het niet gaan om een dagblad of tijdschrift dat speciaal wordt uitgegeven ten behoeve van of met het oog op de verkiezingen en moet de verspreiding en de frequentie van de publicatie dezelfde zijn als buiten de <u>sperperiode</u>; 3° de uitzending op radio of televisie van programma's met berichten of commentaren, op voorwaarde dat die uitzendingen op dezelfde wijze en volgens dezelfde regels geschieden als buiten de <u>sperperiode</u>, zonder betaling, vergoeding of belofte van betaling of vergoeding; 4° de uitzending of een reeks van uitzendingen op radio of televisie van verkiezingsprogramma's, op voorwaarde dat vertegenwoordigers van de politieke partijen aan die uitzendingen kunnen deelnemen; 5° de kostprijs van periodieke manifestaties, op voorwaarde dat: a) ze niet uitsluitend voor verkiezingsdoeleinden worden georganiseerd; b) het om geregelde en telkens terugkerende manifestaties gaat die altijd op dezelfde wijze worden georganiseerd. De periodiciteit ervan wordt beoordeeld hetzij aan de hand van een referentieperiode van twee jaar voor de periode, vermeld in paragraaf 1, waarin de manifestatie in kwestie jaarlijks eenmaal moet hebben plaatsgevonden, hetzij aan de hand van een referentieperiode van vier jaar voor de periode, vermeld in paragraaf 1, waarin de manifestatie in kwestie tweejaarlijks ten minste eenmaal moet hebben plaatsgevonden. Als de uitgaven voor reclame en uitnodigingen in vergelijking met het gewone verloop van een dergelijke manifestatie evenwel uitzonderlijk blijken te zijn, moeten ze bij wijze van uitzondering wel als verkiezingsuitgave aangerekend worden; 6° de kostprijs van niet-periodieke manifestaties die voor verkiezingsdoeleinden worden georganiseerd en waarvoor een deelnameprijs wordt aangerekend, als de uitgaven worden gedekt door de inkomsten, met uitzondering van de inkomsten uit sponsoring, en als het niet om uitgaven voor reclame en uitnodigingen gaat. Als de inkomsten de uitgaven niet dekken, moet het verschil als een verkiezingsuitgave worden aangerekend;
---	--

7° de uitgaven die tijdens de verkiezingsperiode worden verricht in het kader van een normale partijwerking op nationaal of lokaal niveau, meer bepaald voor de organisatie van congressen en partijbijeenkomsten. Als de uitgaven voor reclame en uitnodigingen in vergelijking met het gewone verloop van een dergelijke manifestatie evenwel uitzonderlijk blijken te zijn, moeten ze bij wijze van uitzondering wel als verkiezingsuitgave worden aangerekend; 8° de uitgaven voor de aanmaak van internettoepassingen, op voorwaarde dat die aanmaak op dezelfde wijze en volgens dezelfde regels geschiedt als buiten de verkiezingsperiode. § 4. De uitgaven en financiële verbintenissen voor goederen, leveringen en diensten die onder de toepassing van paragraaf 1 vallen, moeten tegen de geldende marktprijzen worden verrekend.	7° de uitgaven die tijdens de <u>sperperiode</u> worden verricht in het kader van een normale partijwerking op nationaal of lokaal niveau, meer bepaald voor de organisatie van congressen en partijbijeenkomsten. Als de uitgaven voor reclame en uitnodigingen in vergelijking met het gewone verloop van een dergelijke manifestatie evenwel uitzonderlijk blijken te zijn, moeten ze bij wijze van uitzondering wel als verkiezingsuitgave worden aangerekend; 8° de uitgaven voor de aanmaak van internettoepassingen, op voorwaarde dat die aanmaak op dezelfde wijze en volgens dezelfde regels geschiedt als buiten de <u>sperperiode</u>. § 4. De uitgaven en financiële verbintenissen voor goederen, leveringen en diensten die onder de toepassing van paragraaf 1 vallen, moeten tegen de geldende marktprijzen worden verrekend.
Afdeling 4 Verboden of gereglementeerde propagandamiddelen	Afdeling 4 Verboden of gereglementeerde propagandamiddelen
Art. 194.	Art. 194.
Tijdens de drie maanden die aan de datum van de verkiezingen voorafgaan of, in geval van buitengewone verkiezingen, vanaf de dag van de opening van de kiezers mogen de politieke partijen, de lijsten en de kandidaten, alsook derden die propaganda voor politieke partijen, lijsten of kandidaten willen maken: 1° geen geschenken of gadgets verkopen of verspreiden; 2° geen commerciële telefooncampagnes voeren; 3° niet gebruikmaken van commerciële reclameborden of affiches; 4° niet gebruikmaken van niet-commerciële reclameborden of affiches die groter zijn dan 4m2; 5° niet gebruikmaken van commerciële reclamespots op radio, televisie en in bioscopen.	Tijdens de <u>sperperiode</u> mogen de politieke partijen, de lijsten en de kandidaten, alsook derden die propaganda voor politieke partijen, lijsten of kandidaten willen maken: 1° geen geschenken of gadgets verkopen of verspreiden; 2° geen commerciële telefooncampagnes voeren; 3° niet gebruikmaken van commerciële reclameborden of affiches; 4° niet gebruikmaken van niet-commerciële reclameborden of affiches die groter zijn dan 4m2; 5° niet gebruikmaken van commerciële reclamespots op radio, televisie en in bioscopen.
Voor dezelfde periode bepaalt de Vlaamse Regering de algemene regels voor het aanbrengen van verkiezingsaffiches en de organisatie van gemotoriseerde optochten.	Voor dezelfde periode bepaalt de Vlaamse Regering de algemene regels voor het aanbrengen van verkiezingsaffiches en de organisatie van gemotoriseerde optochten.

Afdeling 5 Giften (integraal vervangen door nieuwe afdeling 5) Art. 195: § 1. Alleen natuurlijke personen kunnen giften doen aan politieke partijen en hun componenten, lijsten, kandidaten en politieke mandatarissen. Kandidaten en politieke mandatarissen kunnen ook giften ontvangen van de politieke partij of de lijst waarvoor zij kandideren of waarvoor zij een mandaat bekleden. Componenten mogen ook giften ontvangen van hun politieke partij en omgekeerd. Met behoud van de toepassing van het eerste lid zijn giften vanwege natuurlijke personen die feitelijk optreden als tussenpersonen van rechtspersonen of feitelijke verenigingen, verboden. De identiteit van de natuurlijke personen die giften van 125 euro en meer, in welke vorm ook, doen aan politieke partijen en hun componenten, lijsten, kandidaten en politieke mandatarissen, wordt door de begunstigden jaarlijks geregistreerd. Politieke partijen en hun componenten, lijsten, kandidaten en politieke mandatarissen mogen vanwege dezelfde natuurlijke persoon jaarlijks elk maximaal 500 euro, of de tegenwaarde daarvan, als gift ontvangen. De schenker mag jaarlijks in het totaal maximaal 2000 euro, of de tegenwaarde daarvan, besteden aan giften ten voordele van politieke partijen en hun componenten, lijsten, kandidaten en politieke mandatarissen. De afdrachten van politieke mandatarissen aan hun politieke partij, in welke vorm ook, worden niet als giften beschouwd. De prestaties die rechtspersonen, natuurlijke personen of feitelijke verenigingen kosteloos of onder de reële kost verlenen, worden, net als de ter beschikking gestelde kredietlijnen die niet moeten worden terugbetaald, met giften gelijkgesteld. Prestaties die door een politieke partij of een kandidaat klaarblijkelijk boven de marktprijs zijn aangerekend, worden ook als giften van rechtspersonen, natuurlijke personen of feitelijke verenigingen beschouwd. § 2. De politieke partij die in strijd met de bepalingen, vermeld in paragraaf 1, een gift aanvaardt, verliest, ten belope van het dubbele van het bedrag van de gift, het recht op de dotatie die krachtens artikel 9 van het	Afdeling 5. Financiering van de uitgaven voor verkiezingspropaganda met giften en sponsoring Onderafdeling 1 De giften Art. 195. § 1. <u>De partijen, de lijsten en de kandidaten die deelnemen aan de lokale of provinciale verkiezingen mogen hun verkiezingspropaganda financieren met giften binnen de hierna bepaalde grenzen.</u> § 2. <u>Worden ook als gift beschouwd:</u> - <u>de prestaties die kosteloos of onder de reële kostprijs verleend worden;</u> - <u>de ter beschikking gestelde kredietlijnen die niet moeten worden terugbetaald;</u> - <u>de prestaties die door een politieke partij, een lijst of een kandidaat kennelijk boven de marktprijs zijn aangerekend.</u> <u>Worden niet als gift beschouwd:</u> - <u>de afdrachten van mandatarissen aan een politieke partij, in welke vorm ook;</u> - <u>de financiering van kandidaten door een politieke partij, een component van een politieke partij of een lijst;</u> - <u>de financiering van lijsten door een politieke partij of een component van een politieke partij.</u> § 3. <u>Alleen natuurlijke personen mogen giften doen. Giften van rechtspersonen of feitelijke verenigingen evenals giften van natuurlijke personen die feitelijk optreden als tussenpersonen van rechtspersonen of feitelijke verenigingen zijn verboden.</u> § 4. <u>De partijen, de lijsten en de kandidaten mogen hun verkiezingspropaganda financieren met giften die per schenker maximum 500 euro of de tegenwaarde ervan bedragen. Gespreid over verschillende begunstigden mag een natuurlijke persoon in totaal maximum 2000 euro of de tegenwaarde daarvan schenken ter financiering van verkiezingspropaganda.</u>
---	--

reglement van 23 februari 2005 van het Vlaams Parlement door de Con- trelecommissie. Verkiezingsuitgaven zou worden toegekeend tijdens de maanden die volgen op de vaststelling van de niet-naleving. Wie in strijd met de bepaling, vermeld in paragraaf 1, een gift doet aan een politieke partij, aan één van haar componenten, ongeacht de rechts- vorm ervan, aan een lijst, een kandidaat of een politiek mandataris, of wie als kandidaat of als politiek mandataris een gift aanvaardt, wordt gestraft met een geldboete van 26 tot 100.000 euro: (overgeheveld naar nieuw artikel 200, §3) Wie zonder kandidaat of politiek mandataris te zijn een dergelijke gift aan- vaardt in naam of voor rekening van een politieke partij, een lijst, een kandidaat of een politiek mandataris, wordt met dezelfde sanctie bestraft. Het eerste boek van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, is van toepassing op de bovenvermelde misdrijven. Het vonnis kan op bevel van de rechtbank geheel of bij uittreksel opge- nomen worden in de dag- en weekbladen die ze heeft aangeduid.	<u>Onderafdeling 2 Sponsoring</u> <u>Art. 195/1.</u> § 1. <u>De partijen, de lijsten en de kandidaten die deelnemen aan de lokale of provinciale verkiezingen mogen zich voor de financiering van hun verkiezingspropaganda laten sponsoren door ondernemingen, feitelijke verenigingen en rechtspersonen binnen de volgende grenzen:</u> - <u>de partijen, de lijsten en de kandidaten mogen per sponsor maximum 500 euro of de tegenwaarde ervan ontvangen;</u> - <u>een sponsor mag gespreid over verschillende begunstigten in totaal maximum 2000 euro of de tegenwaarde daarvan besteden aan sponsoring.</u> § 2. <u>Onder sponsoring wordt verstaan het volgens de geldende marktprijzen ter beschikking stellen van gelden of producten in ruil voor publiciteit.</u> <u>Een onderneming zoals bedoeld in het eerste lid is elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die op duurzame wijze een economisch doel nastreeft, alsmede zijn verenigingen.</u>
Afdeling 6 De aangifte en controle van de uitgaven Onderafdeling 1 Uitgaven van de politieke partijen Art. 196. § 1. De politieke partijen die een gemeenschappelijk volgnummer en een beschermde lijstnaam hebben verkregen met toepassing van titel 13 van deel 2, geven binnen dertig dagen na de verkiezingen hun verkiezingsuit-	<u>Onderafdeling 3 Elektronische betaling</u> <u>Art. 195/2.</u> <u>Giften en sponsorbedragen van 125 euro en meer worden elektronisch overgemaakt met een overschrijving, een lopende betalingsopdracht of een bank- of kredietkaart.</u> <u>Afdeling 6 De aangifte van de uitgaven voor verkiezingspropaganda, de herkomst van de geldmiddelen en de registratie van de schenkers en de sponsors</u> Onderafdeling 1 Aangiften van de politieke partijen Art. 196. § 1. De politieke partijen die een gemeenschappelijk volgnummer en een beschermde lijstnaam hebben verkregen met toepassing van titel 13 van deel 2, geven binnen dertig dagen na de verkiezingen hun verkiezingsuit-

gaven aan bij de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg van het rechtsgebied waarin de nationale zetel van de partij gevestigd is. Bij de aangifte van de uitgaven wordt een aangifte over de herkomst van de geldmiddelen gevoegd, waarbij de identiteit van de natuurlijke personen die giften van 125 euro en meer hebben gedaan, geregistreerd wordt.	gaven aan bij de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg van het rechtsgebied waarin de nationale zetel van de partij gevestigd is. Bij de aangifte van de uitgaven wordt een aangifte over de herkomst van de geldmiddelen gevoegd.
	<i>De politieke partijen die in hun aangifte van de herkomst van de geldmiddelen giften vermelden, registreren de identiteit van de natuurlijke personen die giften van 125 euro en meer hebben gedaan ter financiering van de uitgaven voor verkiezingspropaganda. Deze gegevens worden vertrouwelijk behandeld en binnen dertig dagen na de datum van de verkiezingen meegedeeld aan de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven.</i>
§ 2. De aangiften worden opgesteld op de daartoe bestemde formulieren en worden ondertekend door de door de politieke partij gemandateerde persoon. De formulieren worden door de Vlaamse Regering ter beschikking gesteld. Art. 197. (verplaatst naar nieuw artikel 198) Art. 198. (verplaatst naar nieuw artikel 198/1)	<i>De politieke partijen die in hun aangifte van de herkomst van de geldmiddelen sponsoring vermelden, registreren de identiteit van de ondernemingen, de feitelijke verenigingen en de rechtspersonen die hen ter financiering van de uitgaven voor verkiezingspropaganda gesponsord hebben voor een bedrag van 125 euro en meer, en delen deze gegevens binnen dertig dagen na de datum van de verkiezingen mee aan de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven.</i>
§ 2. De aangiften worden opgesteld op de daartoe bestemde formulieren en worden ondertekend door de door de politieke partij gemandateerde persoon. De formulieren worden door de Vlaamse Regering ter beschikking gesteld.	§ 2. De aangiften worden opgesteld op de daartoe bestemde formulieren en worden ondertekend door de door de politieke partij gemandateerde persoon. De formulieren worden door de Vlaamse Regering ter beschikking gesteld.
Art. 197. (verplaatst naar nieuw artikel 198) Art. 198. (verplaatst naar nieuw artikel 198/1)	<i>§3. De politieke partijen bewaren de bewijsstukken betreffende hun verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen gedurende vijf jaar na de datum van de verkiezingen.</i>
Onderafdeling 2 Uitgaven van de lijsten en de kandidaten Art. 199.	Onderafdeling 2 <u>Aangiften</u> van de lijsten en de kandidaten Art. 197.
§ 1. De lijsttrekker of de daartoe door de lijsttrekker gemandateerde persoon geeft binnen dertig dagen na de verkiezingen de verkiezingsuitgaven van de lijst en van elke kandidaat aan bij de griffie van de rechtbank van eerste aanleg van het rechtsgebied waarin naargelang het geval de gemeente, het stadsdistrict of het provinciedistrict gelegen is. Bij de aangifte van de uitgaven wordt een aangifte over de herkomst van de geldmiddelen gevoegd, waarbij de identiteit van de natuurlijke personen die giften van	§ 1. De lijsttrekker geeft binnen dertig dagen na de verkiezingen de verkiezingsuitgaven van de lijst en van elke kandidaat aan bij de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg van het rechtsgebied waarin naargelang het geval de gemeente, het stadsdistrict of het provinciedistrict gelegen is. Bij de aangifte van de uitgaven wordt een aangifte over de herkomst van de geldmiddelen gevoegd.

<u>125-euro en meer hebben gedaan, geregistreerd wordt.</u>	<u>De lijsten en de kandidaten die in hun aangifte van de herkomst van de geldmiddelen giften vermelden, registreren de identiteit van de natuurlijke personen die giften van 125 euro en meer hebben gedaan ter financiering van de uitgaven voor verkiezingspropaganda. De lijsttrekker behandelt deze gegevens vertrouwelijk en deelt ze binnen dertig dagen na de datum van de verkiezingen mee aan de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven.</u> <u>De lijsten en de kandidaten die in hun aangifte van de herkomst van de geldmiddelen sponsoring vermelden, registreren de identiteit van de ondernemingen, de feitelijke verenigingen en de rechtspersonen die hen ter financiering van de uitgaven voor verkiezingspropaganda gesponsord hebben voor een bedrag van 125 euro en meer. De lijsttrekker deelt deze gegevens binnen dertig dagen na de datum van de verkiezingen mee aan de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven.</u> <u>De lijsttrekker kan een ander persoon machtigen om de in deze paragraaf bedoelde aangiften in te dienen.</u>
§ 2. De aangiften worden opgesteld op de daartoe bestemde formulieren en worden ondertekend door de lijsttrekker of door de daartoe door de lijsttrekker gemandateerde persoon. De formulieren worden door de Vlaamse Regering ter beschikking gesteld.	§ 2. De aangiften worden opgesteld op de daartoe bestemde formulieren en worden ondertekend door de lijsttrekker of door de daartoe door de lijsttrekker gemandateerde persoon. De formulieren worden door de Vlaamse Regering ter beschikking gesteld.
§ 3. De aangiften worden vanaf de eenendertigste dag na de verkiezingen gedurende vijftien dagen op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg, vermeld in paragraaf 1, ter inzage gelegd.	§ 3. De aangiften worden vanaf de eenendertigste dag na de verkiezingen gedurende vijftien dagen op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg, vermeld in paragraaf 1, ter inzage gelegd.
§ 4. De griffie van de rechtbank van eerste aanleg, vermeld in paragraaf 1, bewaart de aangiften gedurende honderdwtintig dagen na de verkiezingen en bezorgt ze of een kopie ervan aan de Raad voor Verkiezingsbetwistingen als ze daarom verzoekt.	§ 4. De griffie van de rechtbank van eerste aanleg, vermeld in paragraaf 1, bewaart de aangiften gedurende honderdwtintig dagen na de verkiezingen en bezorgt ze of een kopie ervan aan de Raad voor Verkiezingsbetwistingen als ze daarom verzoekt.
Als geen enkele klacht of bezwaar werd ingediend, als vermeld in artikel 201 en 203, kunnen de aangiften door de kandidaten afgehaald worden gedurende drie maanden na de periode, vermeld in het eerste lid.	Als geen enkele klacht of bezwaar werd ingediend, als vermeld in artikel 201 en 203, kunnen de aangiften door de kandidaten afgehaald worden gedurende drie maanden na de periode, vermeld in het eerste lid.
	<u>§ 5. De lijsttrekker bewaart de bewijsstukken betreffende de verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen van de lijst gedurende twee jaar na de datum van de verkiezingen.</u>

<i>De kandidaten bewaren hun bewijsstukken betreffende de verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen gedurende twee jaar na de datum van de verkiezingen.</i> HOOFDSTUK 2 <u>Controle en sancties</u> Afdeling 1 <u>Controle van de uitgaven van de politieke partijen</u> <u>Art. 198.</u> § 1. De voorzitters van de rechtbanken van eerste aanleg, vermeld in artikel 196, maken een verslag op van de verkiezingsuitgaven van de politieke partijen. § 2. De verslagen worden binnen zestig dagen na de verkiezingen in vier exemplaren opgemaakt. De voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, vermeld in artikel 196, bewaart twee exemplaren. De overige twee exemplaren worden bezorgd aan de voorzitter van de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven. Het verslag wordt opgesteld op de daartoe bestemde formulieren, die door de Vlaamse Regering ter beschikking worden gesteld. Een exemplaar van het verslag wordt vanaf de eenenzestigste dag na de verkiezingen ter griffie van de rechtbank van eerste aanleg, vermeld in artikel 196, gedurende vijftien dagen ter inzage gelegd. De opmerkingen op de verslagen worden door de voorzitters aan de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven bezorgd. <u>Art. 198/1.</u> § 1. <i>Uiterlijk negentig dagen na de ontvangst van alle verslagen doet de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven, na onderzoek van de verslagen en van de opmerkingen die overeenkomstig artikel 198 werden ingediend en met inachtneming van de rechten van de verdediging, uitspraak over de</i>	<i>De kandidaten bewaren hun bewijsstukken betreffende de verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen gedurende twee jaar na de datum van de verkiezingen.</i> HOOFDSTUK 2 Sancties Afdeling 1 Politieke sancties Art. 200 (sancties voor partijen verplaatst naar nieuw artikel 198/2) (Oud art. 197) § 1. De voorzitters van de rechtbanken van eerste aanleg, vermeld in artikel 196, maken een verslag op van de verkiezingsuitgaven van de politieke partijen. § 2. De verslagen worden binnen zestig dagen na de verkiezingen in vier exemplaren opgemaakt. De voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, vermeld in artikel 196, bewaart twee exemplaren. De overige twee exemplaren worden bezorgd aan de voorzitter van de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven. Het verslag wordt opgesteld op de daartoe bestemde formulieren, die door de Vlaamse Regering ter beschikking worden gesteld. Een exemplaar van het verslag wordt vanaf de zestigste dag na de verkiezingen ter griffie van de rechtbank van eerste aanleg, vermeld in artikel 196, gedurende vijftien dagen ter inzage gelegd. De opmerkingen op de verslagen worden door de voorzitters aan de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven bezorgd. (Oud art. 198) Na onderzoek van de verslagen en van de opmerkingen die overeenkomstig artikel 197 werden ingediend, doet de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven op tegenspraak en uiterlijk negentig dagen nadat ze alle verslagen ontvangen heeft, uitspraak over de juistheid en volledigheid van elk
--	---

verslag. Het eindverslag van de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven vermeldt: 1° per politieke partij het totaalbedrag van de verkiezingsuitgaven ten voordele van die partij; 2° elke overtrekking van artikel 190 en 194, die aan de politieke partij toegerekend kan worden. De voorzitter van het Vlaams Parlement stuurt het eindverslag van de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven onverwijld naar het Belgisch Staatsblad, die het binnen dertig dagen na ontvangst in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad bekendmaakt. § 4. De Controlecommissie Verkiezingsuitgaven controleert de registraties, vermeld in artikel 196. (Oud-art. 200) Als de aangifte, vermeld in artikel 196, niet wordt ingediend, en bij overtreding van de verbodsbepalingen, vermeld in artikel 194, of bij overschrijding van het toegestane maximumbedrag, vermeld in artikel 190, en als die feiten aan de politieke partij toerekenbaar zijn, verliest de betrokken politieke partij gedurende de daaropvolgende periode die de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven bepaalt en die ten minste één en ten hoogste vier maanden duurt, het recht op de dotatie, vermeld in artikel 9 van het reglement van 23 februari 2005 van het Vlaams Parlement.	<u>aangiften van de politieke partijen, en legt ze desgevallend een sanctie op overeenkomstig artikel 198/2.</u> <u>§ 2. De Controlecommissie Verkiezingsuitgaven stelt een verslag op van haar controlewerkzaamheden met vermelding van:</u> 1° per politieke partij het totaalbedrag van de verkiezingsuitgaven ten voordele van die partij; 2° elke schending van artikel 190 en 194 die aan de politieke partij toegerekend kan worden; 3° de sancties die ze oplegt. § 3. De voorzitter van het Vlaams Parlement stuurt het eindverslag van de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven onverwijld naar de <u>diensten van het Belgisch Staatsblad</u>, die het binnen dertig dagen na ontvangst in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad <u>bekendmaken</u>. Art. 198/2. <u>§ 1. De politieke partij die binnen dertig dagen na de verkiezingen geen aangifte van haar verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen indient, wordt gestraft met een administratieve boete van 1000 euro per dag vertraging, met een maximum van 30.000 euro.</u> <u>Wanneer een politieke partij bij de aanvang van de controle van de verslagen door de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven nog geen aangifte heeft ingediend, maant de Controlecommissie de betrokken partij schriftelijk aan om de aangifte in te dienen. Indien de Controlecommissie die aangifte niet ontvangt binnen een termijn van dertig dagen na de verzending van de aanmaning, verliest de politieke partij de aanvullende partiifinanciering waar ze krachtens het Reglement van het Vlaams Parlement recht op heeft, met ingang van de dag waarop die termijn verstreken is tot de ontvangst van de aangifte.</u> <u>§ 2. De politieke partij die een onjuiste of onvolledige aangifte doet van haar verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen wordt door de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven schriftelijk aangemaand om binnen vijftien dagen de gegevens te corrigeren of aan te vullen.</u>
--	--

Indien de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven de gevraagde aanvulling of correctie niet ontvangt binnen vijftien dagen na de verzending van de aanmaning, wordt de politieke partij gestraft met een administratieve boete van 1000 euro per dag bijkomende vertraging, met een maximum van 30.000 euro

Indien de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven de gevraagde aanvulling of correctie niet ontvangt binnen een termijn van vijfenveertig dagen na de verzending van de aanmaning, verliest de politieke partij de aanvullende partijfinanciering waar ze krachtens het Reglement van het Vlaams Parlement recht op heeft, met ingang van de dag waarop die termijn verstreken is tot de ontvangst van de gevraagde aanvulling of correctie.

§ 3. De politieke partij die het in artikel 190 vermelde maximumbedrag overschrijdt, wordt gestraft met een administratieve geldboete die gelijk is aan het bedrag van de overschrijding, met een minimum van 25.000 euro en een maximum dat overeenstemt met vier keer de maandelijksse aanvullende partijfinanciering waar ze krachtens het Reglement van het Vlaams Parlement recht op heeft.

§ 4. De politieke partij die enig onderdeel van artikel 194 schendt, wordt gestraft met een van de volgende sancties:

- een waarschuwing;
- een administratieve boete van 1000 euro tot 250.000 euro. In geval van herhaling wordt de administratieve boete verdubbeld.

Afdeling 2. Controle van de uitgaven van de lijsten en de kandidaten

Art. 199.

§ 1. De Raad voor Verkiezingsbetwistingen doet, met inachtneming van de rechten van de verdediging, uitspraak over de bezwaren bedoeld in artikel 203, eerste lid, 2°, en spreekt in voorkomend geval de hierna bepaalde sancties uit.

§ 2. De lijst die binnen dertig dagen na de verkiezingen geen aangifte van haar verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen indient, wordt gestraft met een administratieve boete van 100 euro per dag vertraging, met een maximum van 3000 euro.

	<u>Wanneer de Raad voor Verkiezingsbetwistingen uitspraak doet over een bezwaar betreffende de verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen van een lijst die geen aangifte heeft ingediend, maant de Raad de betrokken lijst schriftelijk aan om de aangifte in te dienen.</u> <u>Indien de lijst haar aangifte binnen vijftien dagen na de verzending van de aanmaning niet indient, wordt ze gestraft met een administratieve boete van 1000 euro, vermeerderd met 1000 euro per volledige maand vertering, te rekenen vanaf de zestiende dag na de verzending van de aanmaning.</u> <u>§ 3. De lijst die een onjuiste of onvolledige aangifte doet van haar verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen wordt door de Raad voor Verkiezingsbetwistingen schriftelijk aangemaand om de gegevens te corrigeren of aan te vullen.</u> <u>Indien de lijst de gevraagde aanvulling of correctie niet indient binnen vijftien dagen na de verzending van de aanmaning wordt ze gestraft met een administratieve boete van 100 euro per dag bijkomende vertering, met een maximum van 3000 euro.</u> <u>§ 4. De lijst die het in artikel 191 vermelde maximumbedrag overschrijdt, wordt gestraft met een administratieve boete die gelijk is aan het bedrag van de overschrijding, met een minimum van 2500 euro en een maximum van 25.000 euro.</u> <u>§ 5. De lijst die enig onderdeel van artikel 194 schendt, wordt gestraft met een van de volgende sancties:</u> <u>1° een waarschuwing;</u> <u>2° een administratieve boete van 100 euro tot 25.000 euro. In geval van herhaling wordt de administratieve boete verdubbeld.</u> <u>§ 6. De lijst die niet beschikt over een gemeenschappelijk volgnummer en een beschermde lijstnaam en uitgaven verricht voor verkiezingspropaganda op gewestelijk vlak, wordt gestraft met een administratieve boete die gelijk is aan het bedrag van de desbetreffende uitgaven, met een minimum van 2500 euro en een maximum van 25.000 euro.</u> <u>§ 7. De in de paragrafen 2 tot 6 bedoelde administratieve geldboetes worden opgelegd aan de lijsttrekker van de betrokken lijst.</u>
--	--

(Oud art. 205) § 1. Een verkozen kandidaat die de bepalingen van artikel 191, § 2 en § 3, artikel 194 of artikel 199, niet naleeft, wordt geschorst in de uitoefening van zijn mandaat voor een periode van maximaal drie maanden, of wordt definitief van zijn mandaat vervallen verklaard. § 2. Het mandaat van een lijsttrekker die de bepalingen van artikel 191, § 1, artikel 194 of artikel 199, niet naleeft, wordt voor een periode van maximum drie maanden in de uitoefening van zijn mandaat geschorst, of wordt definitief van zijn mandaat vervallen verklaard.	§ 8. Een verkozen kandidaat die de bepalingen van artikel 191, § 2 en § 3 of artikel 194 schendt, wordt gestraft met een van de volgende sancties: <u>1° een waarschuwing;</u> <u>2° de inhouwing van de presentiegelden ten belope van 5% gedurende een periode van minimum een maand en maximum twaalf maanden;</u> <u>3° de schorsing van de uitoefening van het mandaat gedurende een periode van minimum een maand en maximum zes maanden;</u> <u>4° de vervallenverklaring van het mandaat.</u> § 9. Onverminderd de sancties vermeld in de paragrafen 2 tot 6, wordt een verkozen lijsttrekker van een lijst die de bepalingen van artikel 191, § 1, artikel 194 of artikel 199 niet naleeft, gestraft met een van de volgende sancties: <u>1° een waarschuwing;</u> <u>2° de inhouwing van de presentiegelden ten belope van 5% gedurende een periode van minimum een maand en maximum twaalf maanden;</u> <u>3° de schorsing van de uitoefening van het mandaat gedurende een periode van minimum een maand en maximum zes maanden;</u> <u>4° de vervallenverklaring van het mandaat.</u>
Afdeling 2 Strafrechtelijke sancties Art. 201: § 1. Met een gevangenisstraf van acht dagen tot één maand en met een geldboete van vijftig euro tot vijfhonderd euro, of met één van die straffen alleen, wordt gestraft : 1° iedereen die geen aangifte van zijn verkiezingsuitgaven of van de herkomst van de geldmiddelen heeft gedaan binnen dertig dagen na de verkiezingen; 2° iedereen die voor kiespropaganda met opzet uitgaven doet of verbintenissen aangaat die de maximumbedragen overschrijden, vermeld in artikel 191, § 2 en § 3; 3° iedereen die tijdens de drie maanden voor de datum van de verkiezingen, de bepalingen van artikel 194 niet naleeft; 4° de lijsttrekker die met opzet uitgaven doet of verbintenissen aangaat voor verkiezingspropaganda die de maximumbedragen overschrijden, vermeld in artikel 191, § 2 en § 3; (is vervangen door een administratieve straf, zie nieuw artikel 199, § 4 en § 5) 5° de lijsttrekker die niet beschikt over een gemeenschappelijk volgnum-	Art. 199/1. Met een gevangenisstraf van acht dagen tot één maand en met een geldboete van vijftig euro tot vijfhonderd euro, of met één van die straffen alleen, wordt gestraft : 1° de kandidaat waarvan binnen dertig dagen na de verkiezingen geen aangifte of een onvolledige aangifte van zijn verkiezingsuitgaven, de herkomst van de geldmiddelen en de registratie van de giften en de sponsoring is ingediend; 2° de kandidaat die voor kiespropaganda met opzet uitgaven doet of verbintenissen aangaat die de maximumbedragen overschrijden, vermeld in artikel 191, § 2 en § 3; 3° de kandidaat die tijdens de <u>sperperiode</u> de bepalingen van artikel 194 niet naleeft.

mer en een beschermde lijstnaam, en die uitgaven verriicht voor verkiezingspropaganda op gewestelijk vlak: (is vervangen door een administratieve straf, zie nieuw artikel 199, §6)	<u>Afdeling 3. Controle van de giften en de sponsoring</u> <u>Art. 200.</u> <u>§ 1. Gelijktydig met het onderzoek van de verslagen bedoeld in artikel 198 controleert de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven de registraties van de giften en de sponsoring van de politieke partijen, de lijsten en de kandidaten, zoals bedoeld in artikel 196, §1, tweede en derde lid en artikel 197, §1, tweede en derde lid.</u> <u>De registraties van de giften worden vertrouwelijk behandeld.</u> <u>§ 2. De politieke partij die de uitgaven voor haar verkiezingspropaganda financiert met een gift of sponsoring die in strijd is met de artikelen 195 en 195/1, wordt door de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven gestraft met een administratieve boete ten belope van het dubbele van de overschrijding van het toegelaten giften- of sponsorbedrag.</u> <u>§ 3. Wanneer de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven een andere schending van de artikelen 195 of 195/1 vaststelt dan bedoeld in paragraaf 2, beslist ze om daarover al dan niet een klacht neer te leggen bij de procureur des Konings.</u> <u>§ 4. Eenieder die de giftenregeling zoals bedoeld in artikel 195 of de sponsorregeling zoals bedoeld in artikel 195/1 schendt, wordt gestraft met een boete van 26 tot 100.000 euro.</u> <u>Afdeling 4 Algemene bepalingen</u> <u>Art. 201.</u> <u>§ 1. Elke inbreuk, vermeld in artikel 199/1 en artikel 200, §3, kan worden vervolgd, hetzij op initiatief van de procureur des Konings, hetzij op grond van de klacht van een persoon die van enig belang doet blijken.</u> <u>De procureur des Konings neemt geen anonieme klachten in aanmerking.</u>
---	--

§ 3. De termijn voor de uitoefening van het initiatiefrecht van de procureur des Konings en voor de indiening van klachten met betrekking tot de overtredingen, vermeld in paragraaf 1, verstrijkt honderdtwintig dagen na de verkiezingen. De procureur des Konings zendt binnen acht dagen na de indiening van de klachten een kopie aan de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven en de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, alsook aan de personen tegen wie de klacht is ingediend. De procureur des Konings brengt de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven en de Raad voor Verkiezingsbetwistingen binnen dezelfde termijn op de hoogte van zijn beslissing om vervolging in te stellen met betrekking tot de feiten, vermeld in paragraaf 1. § 4. Iedereen die een klacht heeft ingediend of een vordering heeft ingesteld die ongegrond blijkt en waarvan vaststaat dat hij die heeft ingediend of ingesteld met het oogmerk te schaden, wordt gestraft met een geldboete van 50 tot 500 euro. § 5. De procureur des Konings kan met het oog op de vervolging, vermeld in paragraaf 2, aan een individuele kandidaat vragen alle inlichtingen te verstrekken over de herkomst van de gelden die voor de financiering van zijn verkiezingscampagne zijn aangewend.	§ 2. De termijn voor de uitoefening van het initiatiefrecht van de procureur des Konings en voor de indiening van klachten met betrekking tot de inbreuken, vermeld in artikel 199/1 en artikel 200, §3, verstrijkt honderdtwintig dagen na de verkiezingen. § 3. De procureur des Konings zendt binnen acht dagen na de indiening van een klacht over een inbreuk bedoeld in artikel 199/1 een kopie aan de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, alsook aan de personen tegen wie de klacht is ingediend. <u>De procureur des Konings zendt binnen acht dagen na de indiening van een klacht over een inbreuk bedoeld in artikel 200, §3 een kopie aan de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven, alsook aan de personen tegen wie de klacht is ingediend.</u> De procureur des Konings brengt, <u>naargelang het geval</u>, de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven <u>of</u> de Raad voor Verkiezingsbetwistingen binnen dezelfde termijn op de hoogte van zijn beslissing om vervolging in te stellen. § 4. Iedereen die een klacht heeft ingediend of een vordering heeft ingesteld die ongegrond blijkt en waarvan vaststaat dat hij die heeft ingediend of ingesteld met het oogmerk te schaden, wordt gestraft met een geldboete van 50 tot 500 euro. § 5. De procureur des Konings kan met het oog op de vervolging, vermeld in paragraaf 2, aan een individuele kandidaat vragen alle inlichtingen te verstrekken over de herkomst van de gelden die voor de financiering van zijn verkiezingscampagne zijn aangewend. <u>§ 6. Het eerste boek van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, is van toepassing op de misdrijven bedoeld in artikel 199/1 en artikel 200, §3.</u> <u>Het vonnis kan op bevel van de rechtbank geheel of bij uittreksel opgenomen worden in de dag- en weekbladen die ze heeft aangeduid.</u> Art. 201/1. <u>§ 1. Elke aanmaning en elke beslissing tot het opleggen van een admini-</u>
--	---

<u>stratieve sanctie, zoals bedoeld in dit hoofdstuk, wordt aangetekend verstuurd of via een deurwaardersexploot betekend.</u> <u>De mededeling van de beslissing tot het opleggen van een administratieve sanctie vermeldt de strafmaat en de beroepsmodaliteiten.</u> <u>Tegen elke beslissing van de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven tot het opleggen van een administratieve sanctie kan bij de Raad van State een beroep tot nietigverklaring worden ingesteld, overeenkomstig artikel 14, §1, tweede lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.</u> <u>Tegen elke beslissing van de Raad van Verkiezingsbetwistingen tot het opleggen van een administratieve sanctie kan bij de Raad van State een beroep worden ingesteld zoals bedoeld in artikel 25 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges.</u>	(Oud art. 205, § 3) <u>De schorsing en de vervallenverklaring treden in werking nadat ze gezag van gewijsde hebben gekregen.</u> De schorsing treedt ten vroegste in werking na de eedaflegging als raads-lid. Voor de duur van de schorsing verkeert het raadslid in een staat van verhinderd, als vermeld in artikel 14 van het Gemeentedecreet. Het raadslid dat van zijn mandaat vervallen is verklaard, wordt in de gemeenteraad vervangen door de eerste opvolger van de lijst waarop hij werd verkozen.
<u>§ 2. De schorsing en de vervallenverklaring bedoeld in artikel 199, § 8 en § 9 treden in werking zodra die beslissing kracht van gewijsde heeft.</u> De schorsing treedt ten vroegste in werking na de eedaflegging als raads-lid. Voor de duur van de schorsing verkeert het raadslid in een staat van verhinderd, als vermeld in artikel 14 van het Gemeentedecreet. Het raadslid dat van zijn mandaat vervallen is verklaard, wordt in de gemeenteraad vervangen door de eerste opvolger van de lijst waarop hij werd verkozen. <u>§ 3. De in dit hoofdstuk bedoelde administratieve geldboetes zijn ten bate van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest.</u>	De schorsing treedt ten vroegste in werking na de eedaflegging als raads-lid. Voor de duur van de schorsing verkeert het raadslid in een staat van verhinderd, als vermeld in artikel 14 van het Gemeentedecreet. Het raadslid dat van zijn mandaat vervallen is verklaard, wordt in de gemeenteraad vervangen door de eerste opvolger van de lijst waarop hij werd verkozen.

Titel 2 Verkiezingsbetwistingen HOOFDSTUK 1 Bezwaar bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen Afdeling 1 Oprichting van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen Art. 202. Er wordt een Raad voor Verkiezingsbetwistingen opgericht. Afdeling 2 Bevoegdheid van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen Art. 203. De Raad spreekt zich als administratief rechtscollege uit over : 1° de bezwaren tegen de verkiezing; 2° de bezwaren op grond van de schending van de regelgeving inzake de verkiezingsuitgaven door kandidaten en lijsttrekkers. Bij ontstentenis van bezwaren gaat de Raad alleen de juistheid na van de zetelverdeling tussen de lijsten en van de rangorde waarin de raadsleden en opvolgers gekozen zijn verklaard. Hij wijzigt, in voorkomend geval, als administratief rechtscollege ambtshalve de zetelverdeling en de rangorde.	Titel 2 Verkiezingsbetwistingen HOOFDSTUK 1 Bezwaar bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen Afdeling 1 Oprichting van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen Art. 202. Er wordt een Raad voor Verkiezingsbetwistingen opgericht. Afdeling 2 Bevoegdheid van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen Art. 203. De Raad spreekt zich als administratief rechtscollege uit over : 1° de bezwaren tegen de verkiezing; 2° de bezwaren op grond van de schending van de regelgeving inzake de verkiezingsuitgaven door kandidaten en lijsttrekkers. Bij ontstentenis van bezwaren gaat de Raad alleen de juistheid na van de zetelverdeling tussen de lijsten en van de rangorde waarin de raadsleden en opvolgers gekozen zijn verklaard. Hij wijzigt, in voorkomend geval, als administratief rechtscollege ambtshalve de zetelverdeling en de rangorde.
--	--

Art. 204. De Raad kan de verkiezing alleen geheel of gedeeltelijk ongeldig verklaren op grond van een bezwaar. De verkiezing kan door de Raad alleen geheel of gedeeltelijk ongeldig worden verklaard op grond van onregelmatigheden die de zetelverdeling tussen de verschillende lijsten kunnen beïnvloeden. De gehele ongeldigverklaring van de verkiezing heeft tot gevolg dat de verkiezingen ab initio moeten hernomen worden met toepassing van de bepalingen opgenomen in dit decreet. Wanneer de Raad voor Verkiezingsbetwistingen oordeelt dat de verkiezingen gedeeltelijk worden vernietigd, duidt zij de bepalingen aan van dit decreet die bij de hervorkiezing opnieuw moeten worden uitgevoerd. De stembiljetten mogen alleen worden onderzocht als de met toepassing van artikel 110 tot en met 113, aangewezen getuigen aanwezig of althans behoorlijk opgeroepen zijn. De enveloppen die de stembiljetten bevatten, worden na het onderzoek opnieuw verzegeld in hun bijzijn en door hun toedoen. Met behoud van de toepassing van artikel 208, § 1, tweede lid, is de uitslag van de verkiezing, zoals hij door het hoofdbureau is afgekondigd, definitief vijftienzeventig dagen na de dag van de verkiezingen.	Art. 204. De Raad kan de verkiezing alleen geheel of gedeeltelijk ongeldig verklaren op grond van een bezwaar. De verkiezing kan door de Raad alleen geheel of gedeeltelijk ongeldig worden verklaard op grond van onregelmatigheden die de zetelverdeling tussen de verschillende lijsten kunnen beïnvloeden. De gehele ongeldigverklaring van de verkiezing heeft tot gevolg dat de verkiezingen ab initio moeten hernomen worden met toepassing van de bepalingen opgenomen in dit decreet. Wanneer de Raad voor Verkiezingsbetwistingen oordeelt dat de verkiezingen gedeeltelijk worden vernietigd, duidt zij de bepalingen aan van dit decreet die bij de hervorkiezing opnieuw moeten worden uitgevoerd. De stembiljetten mogen alleen worden onderzocht als de met toepassing van artikel 110 tot en met 113, aangewezen getuigen aanwezig of althans behoorlijk opgeroepen zijn. De enveloppen die de stembiljetten bevatten, worden na het onderzoek opnieuw verzegeld in hun bijzijn en door hun toedoen. Met behoud van de toepassing van artikel 208, § 1, tweede lid, is de uitslag van de verkiezing, zoals hij door het hoofdbureau is afgekondigd, definitief vijftienzeventig dagen na de dag van de verkiezingen.
Art. 205. (wordt opgeheven)	Art. 205, §1 en §2 (zie nieuw artikel 199, § 7 en § 8) Art. 205, §3 (zie nieuw artikel 201/1, § 2)

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 2 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 4° wordt vervangen door wat volgt:

“4° Controlecommissie Verkiezingsuitgaven: de Vlaamse Controlecommissie voor de Verkiezingsuitgaven zoals opgericht bij artikel 3 van het decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de controle van de verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen voor de verkiezing van het Vlaams Parlement, aangevuld met de voorzitter van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen die zetelt zonder stemrecht;”;

2° er wordt een punt 5° toegevoegd dat luidt als volgt:

“5° sperperiode: de periode van 1 juli van een verkiezingsjaar tot en met de dag van de verkiezingen of, in geval van buitengewone verkiezingen, van de dag van de oproeping van de kiezers tot en met de dag van de verkiezingen.”.

Art. 3. In de artikelen 190 en 191 van hetzelfde decreet worden de woorden “en de financiële verbintenissen” opgeheven.

Art. 4. In artikel 193 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Uitgaven voor verkiezingspropaganda zijn alle uitgaven en financiële verbintenissen voor mondelinge, schriftelijke, auditieve en visuele boodschappen die verricht worden tijdens de sperperiode en erop gericht zijn het resultaat van een politieke partij, een lijst en de kandidaten ervan gunstig te beïnvloeden.”;

2° in paragraaf 3 wordt het woord “verkiezingsperiode” telkens vervangen door het woord “sperperiode”.

Art. 5. In artikel 194, eerste lid, van hetzelfde decreet, worden de woorden “drie maanden die aan de datum van de verkiezingen voorafgaan of, in geval van buitengewone verkiezingen, vanaf de dag van de oproeping van de kiezers” vervangen door het woord “sperperiode”.

Art. 6. In deel 4, titel 1, hoofdstuk 1, van hetzelfde decreet, wordt afdeling 5, die bestaat uit artikel 195, vervangen door wat volgt:

“Afdeling 5. Financiering van de uitgaven voor verkiezingspropaganda met giften en sponsoring

Onderafdeling 1. De giften

Art. 195. §1. De partijen, de lijsten en de kandidaten die deelnemen aan de lokale of provinciale verkiezingen mogen hun verkiezingspropaganda financieren met giften binnen de hierna bepaalde grenzen.

§2. Worden ook als gift beschouwd:

- de prestaties die kosteloos of onder de reële kostprijs verleend worden;
- de terbeschikkinggestelde kredietlijnen die niet moeten worden terugbetaald;
- de prestaties die door een politieke partij, een lijst of een kandidaat kennelijk boven de marktprijs zijn aangerekend.

Worden niet als gift beschouwd:

- de afdrachten van mandatarissen aan een politieke partij, in welke vorm ook;
- de financiering van kandidaten door een politieke partij, een component van een politieke partij of een lijst;
- de financiering van lijsten door een politieke partij of een component van een politieke partij.

§3. Alleen natuurlijke personen mogen giften doen. Giften van rechtspersonen of feitelijke verenigingen evenals giften van natuurlijke personen die feitelijk optreden als tussenpersonen van rechtspersonen of feitelijke verenigingen zijn verboden.

§4. De partijen, de lijsten en de kandidaten mogen hun verkiezingspropaganda financieren met giften die per schenker maximum 500 euro of de tegenwaarde ervan bedragen. Gespreid over verschillende begunstigden mag een natuurlijke persoon in totaal maximum 2000 euro of de tegenwaarde daarvan schenken ter financiering van verkiezingspropaganda.

Onderafdeling 2. Sponsoring

Art. 195/1. §1. De partijen, de lijsten en de kandidaten die deelnemen aan de lokale of provinciale verkiezingen mogen zich voor de financiering van hun verkiezingspropaganda laten sponsoren door ondernemingen, feitelijke verenigingen en rechtspersonen binnen de volgende grenzen:

- de partijen, de lijsten en de kandidaten mogen per sponsor maximum 500 euro of de tegenwaarde ervan ontvangen;
- een sponsor mag gespreid over verschillende begunstigden in totaal maximum 2000 euro of de tegenwaarde daarvan besteden aan sponsoring.

§2. Onder sponsoring wordt verstaan het volgens de geldende marktprijzen ter beschikking stellen van gelden of producten in ruil voor publiciteit.

Een onderneming zoals bedoeld in het eerste lid is elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die op duurzame wijze een economisch doel nastreeft, alsmede zijn verenigingen.

Onderafdeling 3. Elektronische betaling

Art. 195/2. Giften en sponsorbedragen van 125 euro en meer worden elektronisch overgemaakt met een overschrijving, een lopende betalingsopdracht of een bank- of kredietkaart.”

Art. 7. In deel 4, titel 1, hoofdstuk 1, van hetzelfde decreet, wordt afdeling 6, die bestaat uit de artikelen 196, 197, 198 en 199, vervangen door wat volgt:

"Afdeling 6. De aangifte van de uitgaven voor verkiezingspropaganda, de herkomst van de geldmiddelen en de registratie van de schenkers en de sponsors

Onderafdeling 1. Aangiften van de politieke partijen

Art. 196. §1. De politieke partijen die een gemeenschappelijk volgnummer en een beschermde lijstnaam hebben verkregen met toepassing van titel 13 van deel 2, geven binnen dertig dagen na de verkiezingen hun verkiezingsuitgaven aan bij de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg van het rechtsgebied waarin de nationale zetel van de partij gevestigd is. Bij de aangifte van de uitgaven wordt een aangifte over de herkomst van de geldmiddelen gevoegd.

De politieke partijen die in hun aangifte van de herkomst van de geldmiddelen giften vermelden, registreren de identiteit van de natuurlijke personen die giften van 125 euro en meer hebben gedaan ter financiering van de uitgaven voor verkiezingspropaganda. Deze gegevens worden vertrouwelijk behandeld en binnen dertig dagen na de datum van de verkiezingen meegedeeld aan de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven.

De politieke partijen die in hun aangifte van de herkomst van de geldmiddelen sponsoring vermelden, registreren de identiteit van de ondernemingen, de feitelijke verenigingen en de rechtspersonen die hen ter financiering van de uitgaven voor verkiezingspropaganda gesponsord hebben voor een bedrag van 125 euro en meer, en delen deze gegevens binnen dertig dagen na de datum van de verkiezingen mee aan de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven.

§2. De aangiften worden opgesteld op de daartoe bestemde formulieren en worden ondertekend door de door de politieke partij gemandateerde persoon. De formulieren worden door de Vlaamse Regering ter beschikking gesteld.

§3. De politieke partijen bewaren de bewijsstukken betreffende hun verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen gedurende vijf jaar na de datum van de verkiezingen.

Onderafdeling 2. Aangiften van de lijsten en de kandidaten

Art. 197. §1. De lijsttrekker geeft binnen dertig dagen na de verkiezingen de verkiezingsuitgaven van de lijst en van elke kandidaat aan bij de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg van het rechtsgebied waarin naargelang het geval de gemeente, het stadsdistrict of het provinciedistrict gelegen is. Bij de aangifte van de uitgaven wordt een aangifte over de herkomst van de geldmiddelen gevoegd.

De lijsten en de kandidaten die in hun aangifte van de herkomst van de geldmiddelen giften vermelden, registreren de identiteit van de natuurlijke personen die giften van 125 euro en meer hebben gedaan ter financiering van de uitgaven voor verkiezingspropaganda. De lijsttrekker behandelt deze gegevens vertrouwelijk en deelt ze binnen dertig dagen na de datum van de verkiezingen mee aan de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven.

De lijsten en de kandidaten die in hun aangifte van de herkomst van de geldmiddelen sponsoring vermelden, registreren de identiteit van de ondernemingen, de feitelijke verenigingen en de rechtspersonen die hen ter financiering van de uitgaven voor verkiezingspropaganda gesponsord hebben voor een bedrag van

125 euro en meer. De lijsttrekker deelt deze gegevens binnen dertig dagen na de datum van de verkiezingen mee aan de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven.

De lijsttrekker kan een ander persoon machtigen om de in deze paragraaf bedoelde aangiften in te dienen.

§2. De aangiften worden opgesteld op de daartoe bestemde formulieren en worden ondertekend door de lijsttrekker of door de daartoe door de lijsttrekker gemandateerde persoon. De formulieren worden door de Vlaamse Regering ter beschikking gesteld.

§3. De aangiften worden vanaf de eenendertigste dag na de verkiezingen gedurende vijftien dagen op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg, vermeld in paragraaf 1, ter inzage gelegd.

§4. De griffie van de rechtbank van eerste aanleg, vermeld in paragraaf 1, bewaart de aangiften gedurende honderdtwintig dagen na de verkiezingen en bezorgt ze of een kopie ervan aan de Raad voor Verkiezingsbetwistingen als ze daarom verzoekt.

Als geen enkele klacht of bezwaar werd ingediend als vermeld in artikel 201 en 203, kunnen de aangiften door de kandidaten afgehaald worden gedurende drie maanden na de periode, vermeld in het eerste lid.

§5. De lijsttrekker bewaart de bewijsstukken betreffende de verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen van de lijst gedurende twee jaar na de datum van de verkiezingen.

De kandidaten bewaren hun bewijsstukken betreffende de verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen gedurende twee jaar na de datum van de verkiezingen.”.

Art. 8. In deel 4, titel 1, van hetzelfde decreet, wordt hoofdstuk 2, dat bestaat uit de artikelen 200 en 201, vervangen door wat volgt:

“Hoofdstuk 2. Controle en sancties

Afdeling 1. Controle van de uitgaven van de politieke partijen

Art. 198. §1. De voorzitters van de rechtbanken van eerste aanleg, vermeld in artikel 196, maken een verslag op van de verkiezingsuitgaven van de politieke partijen.

§2. De verslagen worden binnen zestig dagen na de verkiezingen in vier exemplaren opgemaakt. De voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, vermeld in artikel 196, bewaart twee exemplaren. De overige twee exemplaren worden bezorgd aan de voorzitter van de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven.

Het verslag wordt opgesteld op de daartoe bestemde formulieren, die door de Vlaamse Regering ter beschikking worden gesteld.

Een exemplaar van het verslag wordt vanaf de eenenzestigste dag na de verkiezingen ter griffie van de rechtbank van eerste aanleg, vermeld in artikel 196, gedurende vijftien dagen ter inzage gelegd.

De opmerkingen op de verslagen worden door de voorzitters aan de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven bezorgd.

Art. 198/1. §1. Uiterlijk negentig dagen na de ontvangst van alle verslagen doet de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven, na onderzoek van de verslagen en van de opmerkingen die overeenkomstig artikel 198 werden ingediend en met inachtneming van de rechten van de verdediging, uitspraak over de aangiften van de politieke partijen, en legt ze desgevallend een sanctie op overeenkomstig artikel 198/2.

§2. De Controlecommissie Verkiezingsuitgaven stelt een verslag op van haar controlewerkzaamheden met vermelding van:

- 1° per politieke partij het totaalbedrag van de verkiezingsuitgaven ten voordele van die partij;
- 2° elke schending van artikel 190 en 194 die aan de politieke partij toegerekend kan worden;
- 3° de sancties die ze oplegt.

§3. De voorzitter van het Vlaams Parlement stuurt het eindverslag van de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven onverwijld naar de diensten van het Belgisch Staatsblad, die het binnen dertig dagen na ontvangst in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad bekendmaken.

Art. 198/2. §1. De politieke partij die binnen dertig dagen na de verkiezingen geen aangifte van haar verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen indient, wordt gestraft met een administratieve boete van 1000 euro per dag vertraging, met een maximum van 30.000 euro.

Wanneer een politieke partij bij de aanvang van de controle van de verslagen door de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven nog geen aangifte heeft ingediend, maant de controlecommissie de betrokken partij schriftelijk aan om de aangifte in te dienen. Indien de controlecommissie die aangifte niet ontvangt binnen een termijn van dertig dagen na de verzending van de aanmaning, verliest de politieke partij de aanvullende partijfinanciering waar ze krachtens het Reglement van het Vlaams Parlement recht op heeft, met ingang van de dag waarop die termijn verstreken is tot de ontvangst van de aangifte.

§2. De politieke partij die een onjuiste of onvolledige aangifte doet van haar verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen, wordt door de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven schriftelijk aangemaand om binnen vijftien dagen de gegevens te corrigeren of aan te vullen.

Indien de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven de gevraagde aanvulling of correctie niet ontvangt binnen vijftien dagen na de verzending van de aanmaning, wordt de politieke partij gestraft met een administratieve boete van 1000 euro per dag bijkomende vertraging, met een maximum van 30.000 euro.

Indien de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven de gevraagde aanvulling of correctie niet ontvangt binnen een termijn van vijfenveertig dagen na de verzending van de aanmaning, verliest de politieke partij de aanvullende partijfinanciering waar ze krachtens het Reglement van het Vlaams Parlement recht op heeft, met ingang van de dag waarop die termijn verstreken is tot de ontvangst van de gevraagde aanvulling of correctie.

§3. De politieke partij die het in artikel 190 vermelde maximumbedrag overschrijdt, wordt gestraft met een administratieve geldboete die gelijk is aan het bedrag van de overschrijding, met een minimum van 25.000 euro en een maximum dat overeenstemt met vier keer de maandelijkse aanvullende partijfinanciering waar ze krachtens het Reglement van het Vlaams Parlement recht op heeft.

§4. De politieke partij die enig onderdeel van artikel 194 schendt, wordt gestraft met een van de volgende sancties:

- een waarschuwing;
- een administratieve boete van 1000 euro tot 250.000 euro. In geval van herhaling wordt de administratieve boete verdubbeld.

Afdeling 2. Controle van de uitgaven van de lijsten en de kandidaten

Art. 199. §1. De Raad voor Verkiezingsbetwistingen doet, met inachtneming van de rechten van de verdediging, uitspraak over de bezwaren, bedoeld in artikel 203, eerste lid, 2°, en spreekt in voorkomend geval de hierna bepaalde sancties uit.

§2. De lijst die binnen dertig dagen na de verkiezingen geen aangifte van haar verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen indient, wordt gestraft met een administratieve boete van 100 euro per dag vertraging, met een maximum van 3000 euro.

Wanneer de Raad voor Verkiezingsbetwistingen uitspraak doet over een bezwaar betreffende de verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen van een lijst die geen aangifte heeft ingediend, maant de Raad de betrokken lijst schriftelijk aan om de aangifte in te dienen.

Indien de lijst haar aangifte binnen vijftien dagen na de verzending van de aanmaning niet indient, wordt ze gestraft met een administratieve boete van 1000 euro, vermeerderd met 1000 euro per volledige maand vertraging, te rekenen vanaf de zestiende dag na de verzending van de aanmaning.

§3. De lijst die een onjuiste of onvolledige aangifte doet van haar verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen, wordt door de Raad voor Verkiezingsbetwistingen schriftelijk aangemaand om de gegevens te corrigeren of aan te vullen.

Indien de lijst de gevraagde aanvulling of correctie niet indient binnen vijftien dagen na de verzending van de aanmaning, wordt ze gestraft met een administratieve boete van 100 euro per dag bijkomende vertraging, met een maximum van 3000 euro.

§4. De lijst die het in artikel 191 vermelde maximumbedrag overschrijdt, wordt gestraft met een administratieve boete die gelijk is aan het bedrag van de overschrijding, met een minimum van 2500 euro en een maximum van 25.000 euro.

§5. De lijst die enig onderdeel van artikel 194 schendt, wordt gestraft met een van de volgende sancties:

- een waarschuwing;
- een administratieve boete van 100 euro tot 25.000 euro. In geval van herhaling wordt de administratieve boete verdubbeld.

§6. De lijst die niet beschikt over een gemeenschappelijk volgnummer en een beschermde lijstnaam en uitgaven verricht voor verkiezingspropaganda op gewestelijk vlak, wordt gestraft met een administratieve boete die gelijk is aan het bedrag van de desbetreffende uitgaven, met een minimum van 2500 euro en een maximum van 25.000 euro.

§7. De in de paragrafen 2 tot 6 bedoelde administratieve geldboetes worden opgelegd aan de lijsttrekker van de betrokken lijst.

§8. Een verkozen kandidaat die de bepalingen van artikel 191, §2 en §3, of artikel 194 schendt, wordt gestraft met een van de volgende sancties:

- een waarschuwing;
- de inhouding van de presentiegelden ten belope van 5% gedurende een periode van minimum een maand en maximum twaalf maanden;
- de schorsing van de uitoefening van het mandaat gedurende een periode van minimum een maand en maximum zes maanden;
- de vervallenverklaring van het mandaat.

§9. Onverminderd de sancties, vermeld in de paragrafen 2 tot 6, wordt een verkozen lijsttrekker van een lijst die de bepalingen van artikel 191, §1, artikel 194 of artikel 199 niet naleeft, gestraft met een van de volgende sancties:

- een waarschuwing;
- de inhouding van de presentiegelden ten belope van 5% gedurende een periode van minimum een maand en maximum twaalf maanden;
- de schorsing van de uitoefening van het mandaat gedurende een periode van minimum een maand en maximum zes maanden;
- de vervallenverklaring van het mandaat.

Art. 199/1. Met een gevangenisstraf van acht dagen tot één maand en met een geldboete van vijftig euro tot vijfhonderd euro, of met één van die straffen alleen, wordt gestraft:

- 1° de kandidaat waarvan binnen dertig dagen na de verkiezingen geen aangifte of een onvolledige aangifte van zijn verkiezingsuitgaven, de herkomst van de geldmiddelen en de registratie van de giften en de sponsoring is ingediend;
- 2° de kandidaat die voor kiespropaganda met opzet uitgaven doet of verbintenissen aangaat die de maximumbedragen overschrijden, vermeld in artikel 191, §2 en §3;
- 3° de kandidaat die tijdens de sperperiode de bepalingen van artikel 194 niet naleeft.

Afdeling 3. Controle van de giften en de sponsoring

Art. 200. §1. Gelijktijdig met het onderzoek van de verslagen, bedoeld in artikel 198, controleert de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven de registraties van de giften en de sponsoring van de politieke partijen, de lijsten en de kandidaten zoals bedoeld in artikel 196, §1, tweede en derde lid, en artikel 197, §1, tweede en derde lid.

De registraties van de giften worden vertrouwelijk behandeld.

§2. De politieke partij die de uitgaven voor haar verkiezingspropaganda financiert met een gift of sponsoring die in strijd is met de artikelen 195 en 195/1, wordt door de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven gestraft met een administratieve boete ten belope van het dubbele van de overschrijding van het toegelaten giften- of sponsorbedrag.

§3. Wanneer de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven een andere schending van de artikelen 195 of 195/1 vaststelt dan bedoeld in paragraaf 2, beslist ze om daarover al dan niet een klacht neer te leggen bij de procureur des Konings.

§4. Eenieder die de giftenregeling zoals bedoeld in artikel 195 of de sponsorregeling zoals bedoeld in artikel 195/1 schendt, wordt gestraft met een boete van 26 tot 100.000 euro.

Afdeling 4. Algemene bepalingen

Art. 201. §1. Elke inbreuk, vermeld in artikel 199/1 en artikel 200, §3, kan worden vervolgd, hetzij op initiatief van de procureur des Konings, hetzij op grond van de klacht van een persoon die van enig belang doet blijken.

De procureur des Konings neemt geen anonieme klachten in aanmerking.

§2. De termijn voor de uitoefening van het initiatiefrecht van de procureur des Konings en voor de indiening van klachten met betrekking tot de inbreuken, vermeld in artikel 199/1 en artikel 200, §3, verstrijkt honderdtwintig dagen na de verkiezingen.

§3. De procureur des Konings zendt binnen acht dagen na de indiening van een klacht over een inbreuk, bedoeld in artikel 199/1 een kopie aan de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, alsook aan de personen tegen wie de klacht is ingediend.

De procureur des Konings zendt binnen acht dagen na de indiening van een klacht over een inbreuk, bedoeld in artikel 200, §3, een kopie aan de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven, alsook aan de personen tegen wie de klacht is ingediend.

De procureur des Konings brengt, naargelang het geval, de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven of de Raad voor Verkiezingsbetwistingen binnen dezelfde termijn op de hoogte van zijn beslissing om vervolging in te stellen.

§4. Iedereen die een klacht heeft ingediend of een vordering heeft ingesteld die ongegrond blijkt en waarvan vaststaat dat hij die heeft ingediend of ingesteld met het oogmerk te schaden, wordt gestraft met een geldboete van 50 tot 500 euro.

§5. De procureur des Konings kan met het oog op de vervolging, vermeld in paragraaf 2, aan een individuele kandidaat vragen alle inlichtingen te verstrekken over de herkomst van de gelden die voor de financiering van zijn verkiezingscampagne zijn aangewend.

§6. Het eerste boek van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, is van toepassing op de misdrijven, bedoeld in artikel 199/1 en artikel 200, §3.

Het vonnis kan op bevel van de rechtbank geheel of bij uittreksel opgenomen worden in de dag- en weekbladen die ze heeft aangeduid.

Art. 201/1. §1. Elke aanmaning en elke beslissing tot het opleggen van een administratieve sanctie zoals bedoeld in dit hoofdstuk, wordt aangetekend verstuurd of via een deurwaardersexploot betekend.

De mededeling van de beslissing tot het opleggen van een administratieve sanctie vermeldt de strafmaat en de beroepsmodaliteiten.

Tegen elke beslissing van de Controlecommissie Verkiezingsuitgaven tot het opleggen van een administratieve sanctie kan bij de Raad van State een beroep tot nietigverklaring worden ingesteld, overeenkomstig artikel 14, §1, tweede lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Tegen elke beslissing van de Raad van Verkiezingsbetwistingen tot het opleggen van een administratieve sanctie kan bij de Raad van State een beroep worden ingesteld zoals bedoeld in artikel 25 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges.

§2. De schorsing en de vervallenverklaring, bedoeld in artikel 199, §8 en §9, treden in werking zodra die beslissing kracht van gewijsde heeft.

De schorsing treedt ten vroegste in werking na de eedaflegging als raadslid. Voor de duur van de schorsing verkeert het raadslid in een staat van verhindering als vermeld in artikel 14 van het Gemeentedecreet.

Het raadslid dat van zijn mandaat vervallen is verklaard, wordt in de gemeenteraad vervangen door de eerste opvolger van de lijst waarop hij werd verkozen.

§3. De in dit hoofdstuk bedoelde administratieve geldboetes zijn ten bate van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.”.

Art. 9. Artikel 205 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Art. 10. In artikel 23 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges wordt het woord “dertig” vervangen door “vijfenveertig”.

Jan PEUMANS